

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Munka.

Budapest, április 13.

(L.) Hatalmas gondolatnak kell lennie annak, amely erejével össze bír csodítani ötven—száz millió embert. Bármily gyorsan szeli is át a távolságokat a gőzgép, sem a fanatikus szívek vallásos rajongása, sem a legőriásabb tudományos felfedezés, sem háboru nem bírja manap ily beláthatatlan tömegben tömöríteni az embereket. Az ily óriás sereg-léshez képest csekély mozgolódás volt a keresztesjáratok hosszú sora, sőt kvantitativ a régi hódító népvándorlás is. Ki hinné, hogy ma, amikor jelét sem látni mindezeknek a régi embergyűjtő tényezőknél, akad mégis gondolat, amely a világ összes népeit összecsdíti, egymással elkéri s minden nagy tudásukat és mély érzelmeiket vegyi kölcsönhatásba hozza, megtermékenyíti, gazdagítja. Nem a világhiállítás pusztá ötlete és kedvező alkalmatossága cselekszi meg ezt a modern csodát: a látványosság maga sokkal gyöngébb erejű, semhogy egyszerre magához vonzaná a muló delejével ezeket az emberhadakat. Kell egy oknak lennie, amelynek súlypontja sokkal mélyebben fekszik. Ha a párisi világhiállítás holnapi kapu-nyitáskor oda seregek a földgömb minden népének reprezentánsa, azt józan észszel sem a pusztá kíváncsiság, sem a hivatalos apparátus, sem az alkalmasszerűség mérlegére nem írhatjuk. Talán szimboluma lehetne ez a hónapokig tartó óriás csodulás a népek barátkozásának, a testvérisülésnek, az egész emberiséget átható rokonérzetnek. De csak szimboluma, — azaz jelképesen lehetne magyarázni és szép körmondásokat lehetne róla írni. De okát, hajtó motorát a világseregülésnek nem fedezheti fel benne senki sem.

T Á R C A.

A villamos fiu.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Kazár Emil.

Aki az alábbi történetet elmondta nekem, rendkívüli barátja a regényességek és a modern találmányoknak. Költeményeket, sőt hexamétereket olvas; tisztelője a nőknek és szenvedélyesen biciklizik. Valóságos költői kedély, a telek-spekulációkkal pedig csinos vagyon szerzett. A Kísfaludy regéit könyv nélkül tudja, de beleléte magát a szecessziós világba is; annak minden művészeti és irodalmi jelentkezésében szigorú megfigyeléseket tesz, életbeli tapasztalatokat gyűjt. Mi végből? Ki tudná! Talán lelki gyönyörűség-ből, filozófáló vagy buvárkodó hajlamból. Avagy a régi tradíciók és új irányok egyensúlyát keresi. Meggyőződése, hogy a mai világból sem hiányzik a nemes, a szép, az érzés, a jellem, csak-hogy mivel az élet körülményei, formái, szokásai nagyot — roppant nagyot — változtak, minden ennek a változásnak megfelelő alakban nyilvánul. A tőle hallott történet is — nekem legalább úgy tetszik — modern példában tünteti föl, hogy több nemesnek a szenvedélyek hatalmasai kell megküzdőnk, hanem a technikai találmányok véletlen csapásai is rettenetesen sujtanak.

A különös történetet így beszélt el:

Ki tagadhatná, hogy még e gonosz világban is tömredék kellemesebb hely találkozik, mint egy faköpenyeg az országúton, a villamos vasut mellett, ahol valakinek arra kell ügyelni szakadatlanul, hogy a szemközti jövő villamos kocsi össze ne ütközzenek, azért a kitérésre mindig balra igazítsa a sineket. Vegyük csak ehhez a

Ugy érezzük, hogy itt szebb, modernül nemes hajtó-erő dolgozik. A diadalmas, szuverén munka. A mindent legyőzni induló munka-láz, amely tipikus szint ad a modern ember temperamentusának. Az embertömegek az új időkben átvették a régi hatalmasok akaraterjét és hódító-vágyát: a teremtési kedv szocializálódott. Hajdan vasenergiájú férfiak korbácsolgatták a tömegeket cselekvésre valamely nagy cél érdekében. Ma ez a vas-energia beleszállott az összes osztályokba és ellenállhatatlan versenyvágyat növelt lelkükben. Ismét Szennár mezejére gyűlt az egész emberiség, hogy megépítse az eget ostromló bábeli tornyot. Démoni vágygyal, libegve, szemvédelyesen folyik a munka, amelyet semmi nyelvzavar nem akadályozhat meg többé. Van ebben a kolosszális, végső eredményében mégis céltalan küzdésben valami epikai vonás. Az éposznak főhőse pedig a személytelen munka, amelynek varázssos fluiduma átjárja az emberek tagjait s nem enged nekik pihenést. Minden ezt szolgálja, ami csak az ember kezeügyébe esik: a természet erői, a vakmerő emberi spekuláció, tudás, érzés, gyakorlat, fantázia. Nagyszerűen felszerelt hadoszlopokban mennek a tömegek a küzdelembe, aki késlekedik, irgalmatlanul elhull. Az apró kézműves, a hatalmas adminisztratív gépezet legkisebb tollforgatója öntudatlan kombattánsa a világlelentségű gyártelepek vezetőinek. Nincs ma nagyobb siker ezen a világon, mint legyőzni a jó munkát a jobb munkával s a jobbat a még jobbal. Végtelen háboru-terep: egy bástyalánc, amelynek sora elvész a láthatáron, de amelyet nyomról nyomra véres homlokkal ostromol az egész emberiség, nem kérde, mikor veszi be a legutolsó, még láthatatlan várat, hanem szilajon küzdve,

hogy legalább egyetlen nyommal jusson előbbre.

Ez a munkavágy a modern idők leg-erősebb lelkesítője. Már vérré vált s lappangva dolgozik mindenki. A földgömb messzi el-szórt pontjain, egymást nem ösmerve ugyan-azon cél felé tör a sok millió ember. Ezer-féle apró munkaszüneteken ki ezt, ki azt a plántát nemesíti s kényeszeríti jobb, haszno-sabb, nemesebb gyümölcsök termésére. Minő nagyszerű egy kép, a természet legjavát együtt látni s büszkén rámutathatni: a földgömb em-bereinek sikere ebben a percben ezt a for-mát mutatja. A munkában mindannyian kollégák és versenytársak vagyunk: kit ne izgatna látni, hogy ebben a percben, hol tart a másik, a századik, a milliomedik, az egész emberlétszám? Talán ez a világsereg-lések titka, de bizonyára ez hajtja össze milliószámra az embereket arra a pontra, ahol át lehet tekinteni az elfoglalt étapeokat.

Vannak emberek, akik hidegvérrel kiszámítják, hogy az ilyen alkalommal mennyi pengő pénzre váltható érték jut majd ennek, amannak. Tudnillik minő üzleti értéke van a világhiállításoknak. Összeadnak, kivonnak s egy számsor beszél az eredményről. De ez az eredmény hazugság. Ha csak annyi volna a fáci, akkor egyszer talán össze tudnák élel-mes vállalkozók csodítani az embereket, másodsor senki sem ülne föl nekik. A világ munkaeredményének egybegyűjtése többet, nagyobbat jelent. Egy lappangó altruiz-tikus gondolat készíti az embereket, hogy öngondolkodásuk, energiájuk teremtményei-nek legjavát minden emberek közös kin-csévé tegyék. Ez is szociális gondolat: labor omnium pro omnibus. És égé-szen a modern kor szülötte és egyuttal a modern kor dicsősége. Minden, amit egy

telet, a pörkölt forráságot és a sarat, meg a Sashegy felől jövő északi szelet. A bódében, melyben kinyújtózni sem lehet, élt egy 18 esztendősi fiu, akit ha a sináltók késedelmes elfordításért szidott a kocsi gépésze vagy kalauza, azt mindig Ferkó név alatt szórták rá. A villamos vasut épp itt, a vasuti töltés alatt megy odább. A töltés alatti nyílásban kettős sinnek nincs helye. A jövő-menő kocsik tehát az egyik, vagy másik oldalon mindig megvárják egymást. Ferkó feladata volt, hogy vörös zászlójával vagy vörös lámpásával jelt adjon. Az ő helybenhagyása nélkül itt villamos nem mehetett el, csak összeüt-közhetett.

A hely különben nagyon szép, igazi szabad természet. Köröskörül mező, néhány gyár, elsdő telek. Szemben a budai hegyek. Száraz időben az országút olyan fehér a meszes portól, mintha vásznat fehérítenének rajta. Alkonyatkor a közel nyaralókból sokan sétáltak át a réten. A híres női fürdő látogatói szintén itt szálltak föl és le. Természet s annyi sok szép nő és lány, meg a magánosság nem maradtak hatás nélkül egy tizennyolc éves szivvre, mely kora reggeltől késő estig dobogott mindig ugyanezen körülmények közt. Csak az időjárás és gromra szolgált neki változatossággal, tudnillik Ferkónak.

Ferkó szakadatlanul leste az érkező villamos kocsikat. A síkságon jó messzire meg lehetett látni, s ha átment a töltés alatt a tulsó oldalra, ott megint a síkságon nézhetett végig. Különös fejtorésbe nem került kötelessége, sőt szórakozásra is ideje jutott, és faágakból vágott pálcákat cifrázhatott késével. Ezt azok az urak, kik a fürdőbe menő hölgyeket kísérték, meg is vásárolták tüntető műszeretettel. Ferkó azért szívesen álldogált a deszkaszín körül, melyet a fürdő közönsége számára állítottak. Ebédet, vacsorát az anyja hozott neki, aki a közelben levő omladozó téglagyárban lakott.

Az erős és jóképű fickót egyszer nagy sze-

rencsétlenség érte. A villamos kocsi elütötte és összezúzta az egyik lábát. Csaknem tőből levágták.

Hogyan történt a baleset? A gépész úgy adta elő a dolgot, hogy Ferkó nem jól igazította a váltót s azt gondolván, hogy rendben a dolog, megállt az elzártak hitt sinen. Az élet és a villamos utai kiszámíthatatlanok.

Nagy lázban feküdt a kórházban és össze-vissza beszélt.

— Hé öcsém, — mondta neki a segédorvos, mikor tiszta órába jutott a fiu, — mit beszél maga piros napernyőről?

Ferkó nem szólt semmit, csak sóhajtott. Mikor ismét előfogta a láz, akkor meg az apáca hallotta, hogy megint piros napernyő bántja a lelkét.

Ha Ferkó lelke mélyébe akarunk azonban te-kinteni és e különös történetbe is bevilágítani, nem szabad titkolózni. Meg kell tehát mondani, hogy szerencsétlenségét valóban egy piros napernyő okozta, melynek közleledtére éppen úgy figyelt, mint a kocsi közleledtére. Napok óta feltűnt az állomás és fürdő közti ösvényen és Ferkó egész nap ezt a tüneményt várta. Határozott vonalma a napernyő iránt talán megmagyarázta zalmát.

A tél alatt Ferkó felgyógyult és lábát csináltatott. Esdve kérte, hogy ismét elfoglalhassa az előbbi helyét, különben véghetetlen szerencsétlen lenne. Tavaszkor Ferkó már ismét ott sántikált a vörös zászlóval és piszkavassal.

— Mi történt? A kórházba megint csak be-vittek egy legényt, kinek egyik lába hiányzott már, most pedig a balkarját zúzta össze a villa-mos kereke.

— Teringettét, — szólt a segédorvos, — maga ugyancsak tékozolja magát. Megint holmi piros napernyőről fogunk hallani?

— Nem doktor ur, — válaszolt félig lázban a megcsontított. — Az végképpen eltűnt. Soha

ember kigondol, amit egy lángész kitervel, készen jusson a földgömb minden emberének tulajdonába. Senki még a zsenijét se tarthassa egyedárúnak, mert itt élvén az emberek közösségében, egyuttal az emberekért kell élnie. A kis munkás így kerül a nagy elme oldala mellé, óriás munkagépezzé válik a földplanéta minden lakója s szilárd egységben ronit előre. Meddig? Merre? Nem tudjuk. De az előretörés heroikus szépségével teleszívjuk lelkünket. És ezen a földön, ebben az időben ez a legmagasabb lendületű és leguniverzálisabb örömünk.

BELFÖLD.

Oláh henccegés. Nagyszombatból táviratozzák nekünk: Janku sirjára eddig ismeretlen emberek három emlékfát ültettek és elnevezték annak a három oláh ifjunak nevére, akiket a bíróság a sir megkoszorúzásáért elítélt. A csendőrség értesülvén az esetről, a fákat kitépte és azóta őrzi a sirt. A *Tribuna* e miatt galádul megtámadja a magyarságot és lázító tartalmu cikkében emlékébe idézi a régebbi oláh lázadásokat, amelyekből szerinte megérthetők a magyarok, hogy jó lesz tisztelgetben tartaniok az oláh nép ideáljait. Végül azzal fenyeget a magyarfaló lap, hogy az őszszel „nagy nemzeti zarándoklat” fogja fölkeresni Janku sirját. Elvárjuk az illetékes hatóságoktól, hogy szigorú vizsgálatot indítsanak az emlékfá ültetés dolgában és nem engedik menekülni azokat, akik bármi okból kigunyolni merik a magyar állam intézményeit. A *Tribuna* fenyegetéseitől pedig meg nem ijedünk és az ügyességnek bizonyára gondja lesz rá, hogy a hírheft oláh lap berzenkedéseit a kellő határok közé szorítsa és örökre elvegye a kedvtől ily galád agitációtól és annak a „nagy nemzeti zarándoklatnak rendezésétől,” amely Janku sirjához készül. De ha mégis elindulna ez a zarándoklat, biztosan tudjuk, célhoz jutni nem fog. A magyar állam ereje a legnagyobb ott, ahol polgárainak jogait kell védenie, de a legkérelhetetlenebb, amidőn tisztelget hiába követel ellenségeitől. Ezt a kérelhetetlen kezdet éreznél az a zarándoklat is, és csendőrök fogják széjjelverni, még mielőtt egy lépést tenne a „nemzeti hős” sirja felé.

sem látam azóta, hogy a lábamat elvitte. De egy világos kék ruha...

— Elbámult ugye?

Ferkón erőt vett a láz, aztán elaltatták a nemokára könnyebb lett a bal karjával.

Ferkó azok közé tartozott, akik bámulatos sok szenvedést elbírnak és nagy a protekciójuk. Mert nem közönséges protekció kellett hozzá, hogy fél lábbal és fél kézzel ismét megkapja állomását. De sirt, könyörgött s alig mult két hónap, már újra a vezetés helyen teljesítette kötelességét. Csonka állapotához nagyon illő lett immár, hogy mezei virágokrétkát is árult. A virágokat anyja szedte s a le-főlszálló kirándulók szánalomból meg is vették. Így meglehetősen ismeretségre tett szert a legény.

De Ferkó bizonyos ravasz fogásokkal is élt, hogy a villamosra várók minél tovább tartózkodjanak a szin alatt. Jó sokára adott jelt a zászlóval s azalatt elhelyezte napjában tizszer is szerencsétlenségét, mely mindannyiszor megható volt.

Egy szép halovány özevgy asszony, ki már kora reggel jött a fürdőbe, különös nagy részvétellel hallgatta történetét, mindig vett tőle virágot. sőt egyszer az esernyőjét is rábizta, miután időközben egészen kiderült. Valahányszor ezt az asszonyt Ferkó észrevette a kocsiában, nem egyhamar adott jelt a vasuti töltés másik oldalán várakozó kocsinak. Az apró fufangok azonban — mint ezt minden küzdő lélek tudja — nem homályosítják el a jellemet. Az pedig kimondhatatlan boldogsága volt Ferkónak, ha a sápadt asszony akkor érkezett a fürdőből, mikor épp az előbbi percben szállt el a kocsi a város felé.

— Ne trécselj! — kiáltott egyszer a gépész Ferkóra, mikor a szép asszonnyal beszélt ismét. Ferkó a felsőbb hatalom kényezere alatt igazította meg az utat, s mikor a kocsi esőrómpólve kanyarodott el a vasuti töltés alatt, mélyen felsóhajtott:

— Olyan édes a szava, nézése, mintha ő maga egy hordó mézből jönne ide.

Ferkó most már fölöttébb melázóvá lett és

Kongrua. Kolozsvárról táviratozzák az O. É.-nek: Az itteni adóhivataltba megérkezett a prototants letételek részére a kongrua-segély, ami a prototants egyházi körökben nagy megnyugvást kellett.

KÜLFÖLD.

A király berlini útja. Ferenc József király berlini útjának jelentősége egyre nagyobbodik. Vilmos császár kérésére elkíséri Berlinbe a királyt báró Beck vezérkari főnök is. De vendégül látja Vilmos császár a mi trónörökösünket is. Elhatározott dolog, hogy a királyt berlini útjában Ferenc Ferdinánd trónörökös is elkíséri. A főherceg, amikor röviddel ezeltől nővérénél látogatást tett, érintkezésbe lépett a német császári udvarral is és ez alkalommal keletkezett közte és Vilmos császár közt az a barátságos viszony, amely azóta mindinkább megerősödött. Ferenc Ferdinánd főherceg különben már azóta a la suite beosztott tagja a Ferenc császár nevével viselő gárdaezrednek, ugyancsak ilyen minőségben tagja egy keleti porosz huszár-ezrednek, valamint tulajdonosa több más német ezrednek is.

A külföld is nagy figyelemmel kíséri ezt az utasítást. A római *Tribuna* ezt írja róla:

A berlini találkozásnak az a célja, hogy a német-osztrák-magyar szövetséget oly ügyekre is kiterjesztse, amelyekről nincsen szó a hármas-szövetségben. A *Tribuna* azon panaszkodik, hogy a bécsi újságok csak mellékesen említik a hármas-szövetséget, hogy aztán annál nagyobb súlyt fektessenek a Németországgal való barátságra, de néhány berlini újság is csak fitymálva beszél Olaszországról s elvitatják Olaszországtól azt a jogot, hogy része legyen azokban a viszontbiztosításokban, amelyeket Bécsben és Berlinben ismételve megkötöttek. Olaszországra nézve elérkezett az ideje annak, hogy érdekeit az eddiginél jobban megóvassa. Mi olaszok, így folytatja a *Tribuna*, örömmel tudomásul vesszük az a biztosítást, hogy Ferenc József uralkodó berlini utazásának nincsen az az értelme, hogy Ausztria-Magyarország további is szövetségbe maradjon Németországgal, anélkül, hogy Ferenc József ezt az utazást, legalább lelkeben, ne terjeszténél ki Olaszországra is.

Bécs, április 13.

Ferenc József király berlini látogatása három napra fog kiterjedni. Május 3-án indul 6 felsége utra, 4-ikén érkezik Berlinbe és ott marad 6-ikáig, mely napon este vissza fog utazni.

A cár Moszkvában. Miklós cár pénteken családostul elhagyta Pétervárt, hogy a husvéti ünnepeket Moszkvában töltsse. A belügyminiszter már el is utazott oda. Moszkvában a cári pár ottléte alatt több ünnepség lesz, amelyet a város, a moszkvai nemesség és az udvar rendez. Be-

szélték, hogy a cár ott nagyfontosságú politikai nyilatkozatokat fog tenni, amelyben ki fogja fejteni politikáját, de ez nem igaz. Igaz az, hogy több közigazgatási hivatal vezetőségében személy-váltás lesz, így hírlik, hogy Szergiusz nagyherceg megválik a moszkvai főkörmányzó állástól és gróf Protasszov helyét foglalta el, aki Mária császárné intézményeinek élén állott. A moszkvai főkörmányzóvá sógorát, Mihálovis Sándor nagyherceget nevezi ki a cár. Ebben az esetben az anyacárné, aki tudvalevőleg nem igen fér össze a fiatal cárnéval, Moszkvába teszi át állandó lakását. A sajtó egy részében felmerül az a hír is, hogy a cár moszkvai látogatására angolellenes politikai manifesztáció készül. Hát ez sem felel meg a tényeknek. Pétervár és az angol uralkodóház közt rendkívül szívélyes táviratváltás folyt a walesi herceg ellen elkövetett merénylet alkalmából. *Kuropatkin* hadügyminiszter még újabb csapatokat akart küldeni Közép-Ázsiába, de e szándékának végrehajtása a cár akaratán megdönthetően akadályra talált, sőt a cár, nagyratörő tervei miatt annyira nehezelt *Kuropatkinra*, hogy már beszélnek a hadügyi vezetésben beálló személyváltásról. *Kuropatkin* állítólag az oreli nagy hadgyakorlatok után, amelyekben a cár is részt vesz, megválik állásától. Másfelől azt jelentik, hogy a cár nagyon nehezelt a portugál engedmények miatt, amelyek lehetővé teszik, hogy az angol csapatokat Beirán keresztül szállítsák Rhodeziába. Oroszország ugyan tiltakozni nem fog a semlegességi megsértése ellen, de az orosz kormány kedvetlenségéről tudnak Londonban és Lisszabonban is.

Lázadás a Kongo-államban. Távirataink már hirt adtak a Kongo-államban kitört lázadásról. Most többfelől azt jelentik, hogy lázadást a tisztviselők és katonák idéztek elő a bennszülöttekkel szemben tanúsított embertelen bánásmódjukkal. Az antwerpeni Mongola-társaság egy hivatalnok Louis Lacroix egy antwerpeni lapban hajmeresztő kegyetlenkedésekről beszél, amelyekről ő maga követelt el. Azokból aztán következtetni lehet, hogy mások ugyanígy, vagy talán még borzasztóbban bántak a bennszülöttekkel. Lacroix felebbvalójára tolja teit, azt mondván, hogy ő annak utasítására járt el. Ez ráparancsolt tavaly novemberben, lövesse agyon Monbia város lakosait és tényleg 22 asszonyt és 2 gyermeket a faluban és három asszonyt menekülésük közben lelőttek. Lacroix hozzátesszi: számalommal eltele kénytelen voltam főnökömet meggátolni abban, hogy rácsózzon egy gyermekre, amelyet már egynehányzor elhibázott és amelynek az édes anyja néhány golyótól találya ott fokúdt halva. És mi adott ezekre a mérsárlásokra okot? Lacroix egy keleti krónika nyugodtságával mondja el ezt is: Mert a monbiai hajó nem jelent meg kellő időben a különböző pontokon, hogy kausukot szedjen föl. Ugyanennek a főnöknek a parancsára egy másik izben 60 asszonyt,

deti szét magát a fiu, holott a legsős alkalomkor meg lehetett volna kímélni a fölösleges ismétlődő munkát.

— A pálnka, doktor ur, — sugta oda az az ember, aki elkísérte.

Ferkó, a jóismerős bizalmosságával nézett a doktorra és sziszegve nyujtotta felé egyetlen kezét.

— Hát két faláb kell már, doktor ur. A sinek összefutottak, mint valami csikos ruha. A kocsiában is csikos ruhát látok. Ennyi az egész. Elő a fűrészzel, doktor ur.

Hanem most már a két falabas és egykezü Ferkót nem fogadták vissza, akármilyen nagy is volt a protekciója. De a csonka legény nem tudott megélni máshol, csak azon a helyen, ahol mérsárlásra került s ahol már jól ismerték. Ott ugrált reggeltől estig; kinálta a virágokrétkát. A bánatot egyesítette a suhane vidámságával. Bármily ellentétesnek látszik ez, de Ferkó nem közönséges lény volt. Hiszen fűrgőbb teremést is alig képzelhetni, mint ezt a lábatlan embert, aki úgy ugrált, mint a szarka. Ha két falábát beburkolja valami kecskebőrrel, pipáját föleserélni nádsípval, egy mitológiai csonka veteránnak lehetett volna venni. Fölösleges azonban visszaállni a messze ó-korba, mikor itt a közép-kor a számára, mert okvetetlen onnan tévedt hozzánk romantikájával, érzelmeivel és egész történetével.

A lovagvárok eltűntek lovagjaikkal, troubadourjaikkal. A helyszin és architektúra változott, minden változott. Ferkó egészen mást mutatna, ha egy gyaloghíntőhöz vezetnénk urnőjét, mint apród, vagy egy szörnyű nehéz és roppant nagykerékű hintóba emelnél föl a dámát.

Lássuk hát csak tovább a villamos fiu történetét.

A tavasznak már tüzes volt a sugara. Ferkó areát megbarnította, a réteket kivirágoztatta. Az asszonyságok, a lányok ismét jártak a fürdőbe. Ferkó az utczen szokott ülni és vágyakozva nézte a városból érkező kocsikat.

A kocsi a szokott helyen megint megállt.

bánatos nótákat fűgyörészett. Szenvedélyesen dohányozott és a pálinkázóveveget állandón a zsebében hordta. Sőt olvasott is a bédéjában, mint a hogy a szélekre kirendelt finénektől látta.

— Jaj édes anyám, jobb volna nekem meghalni! — fohászokodott egyszer Ferkó, mikor az utolsó morzsáig elfogyasztotta az ebédét.

— Mire gondolsz fiu, hiszen soha sem volt jobb dolgom, — feddette az édes anyja. — Mindenki szánakozik rajtad, főképpen a sápadt asszony, akinek mindig külön bokrétkát kötök.

— Igen, igen, az a sápadt asszony — ismételte Ferkó rejtelmes pillantásokat vetvén maga elé. — Három napja már nem jött ki a mézes hordóból.

— Akkor ne is pipálj és ne pálinkázzál annyit Ferkó, — intette az anyja, ki nem most hallotta először a mézes hordót.

— Hm anyám, azt hiszed, hát így vagyunk? — válaszolt a csonka fiu csaknem susogva. — Sejttem anyám, hogy megint a kerekek alá kerülök.

— Azt mondom, elég legyen abból a bolondságból! — kiáltott az asszony jóakaró megnyagtatással. — Így is jól megélünk a hiányzó lábaid és kezud után.

— A sinek sokszor összezavarodnak előttem, mintha valami csikos kartont látnék. Mindenfelől látom hozzá a kocsik érkezését.

— Jóságos egek, mézes hordó és csikos karton. Fiam, most már a fejedre kerülhet a sor! — sopánkodott a megrémült anyja. Pedig tanítottuk a szegény fejedet, Ferkó. Ne ígyvél pálinkát, szívem Ferkó.

A fiu nem beszélt tovább, mert hallotta a vaskocsi csörömpölését és bugaszt. Rosszkedvű sántikálással végezte dolgát s ide oda ugrált, valószínűleg szórakozásból.

Bármennyi oka is lehetett Ferkónak, hogy megörizze eddigi csonkaságát teljes épségben, mégis megtörtént, amit sejtett. Ismét bevitték a kórházba, mert a másik lába is fölöslegessé vált. Az orvos dühösen forradta, amiért apránként sze-

akik a monbiai állomásnak eleséget hoztak, vasra vertek, börtönbe vetettek és ott éhen hagyták őket meghalni; a hatvan közül csak öten maradtak életben. És miért történt ez a rettenetes galádás? Azért, mert Munkbale falu, amelyből ezek az asszonyok jöttek, nem szállította be a kauscokot. Másik négy európai ellen is vannak panaszok; az egyiket azzal vádolják, hogy 150 embert ölt meg és hatvan kezét ütött le. Egy másik pedig asszonyokat és gyermekeket feszített keresztre és csonkított meg. A másik kettő csak egyes gyilkosságokat követett el.

Oroszország és Bulgária. Végre elhangzott az első hivatalos kommuniké azokról a kalandos hírekről, amelyeket a bolgár hadügyminiszter oroszországi utjáról és Ferdinánd fejedelem nizzai látogatásáról világgá böcsötöztak. A kommuniké Szófiából jött egy nyilván megrendelt interjú alakjában. *Kobeko* orosz pénzügyi tanácsos, aki most a bolgár fővárosban időzik, kijelentette, hogy határozottan és kizárólagosan Ferdinánd fejedelem kívánságára vállalkozott missziójára. Azt mondta továbbá, hogy Oroszországban megvan ugyan a hajlandóság arra, hogy Bulgária zavart pénzügyeinek rendezéséhez hozzájáruljon, de ma még nem látszik bizonyosnak, hogy Oroszország ezt a jóakarát meg is valósíthatja. Arra nem is lehet gondolni, hogy Bulgária Oroszországtól vagy Oroszország közvetítésével nagyobb kölcsönt vegyen föl. Az európai pénzügyi helyzete ma olyan prekárius, hogy kölcsön felvételére még csak gondolni sem lehet. Az erre vonatkozó összes hírek pusztá kockalányok, vagy legalább kombinációk. Épp úgy légből kapott az a hír is, hogy Ferdinánd fejedelem egy orosz nagyharcostól feleségül fog venni. Ami pedig Burgásznak Oroszország részére való átadását illeti, ez olyan hír, amelyről még csak beszélni sem érdemes.

A háború.

Budapest, április 13.

Még máig sincs angol részről megerősítve a merkatsfonteinüi ütközet és az angolbarátok arra a föltevére hajolnak, hogy igazában nem is volt meg az ütközet, vagy pedig egy másik csatával tévesztik össze, amely Dewetsdrop mellett folyt le s amelyben a boerok Dewet vezérlete alatt 500 főnyi angol lovasságot fogtak el. Gataere tábornok küldte ezeket Reddersburgba, hogy szabadítsák ki az április 4-ikén fogságba került angolokat. Nem sikerült. Bármint legyen is, az angol hadügyi kormány és hadvezetés megmulasztása, nevezetesen ami a lovasság hiányát és a katonák téli felszerelését illeti, egyre jobban kitűnik és megbosszulják magukat. A londoni sajtóban most már keserű panaszok hangzanak föl e miatt. Így a *Morning Herald* a következőt írja:

Ferkó oda ugrál virágjaival. A sápadt asszonyt látja, aki összesimul bizalmasan egy férfival s édesdeden beszélgetnek. Megfeledezik, hogy bokráit kinálja.

— Ferkó, hová lett a maga másik lába is? — hangzik egyszerre egy csengő szó.

Ferkó nem bír felelni. Alkalmasint valami szolgálatrakész hetykeség fogja el. Ugrándozva siet át a töltés másik felére, ott, mintha hivatalosan volna még most is, felragadja a vörös zászlót, lóbálja és lóbálja.

Ennek a hamis jeladásnak következménye, hogy két villamos kocsi összeütközött és Ferkót megint a kórházba kellett vinni. Nem halt meg, még kirántották a két kocsit közül, de elájult. Különös végeteténél fogva (máskülönbözőn úgy sem lehetett volna e történet hőse), most is csupán egy darab vészelt el belőle, a jobb keze.

— Még olyan dolog nem történt velem, hogy kezem-lábam elveszzen! — mondta csöndesítőn a doktornak, mikor a kórházban föleszmélt. — Meghalt-e valaki egyik vagy másik kocsin? — kérdezte azután nagy várakozással, s mikor megmondták neki, hogy az összeütközésnek egyedül ő adta meg az árát, egy rövid mormogás után sajnáltnál kezdte két keze hiányát, mert szeretné megfogtani magát.

A lázában elmondott egyes szavak világitották meg a történet intimebb részleteit, azokból lehetett kiegészíteni.

Az egész emberből lett tehát egy torzó, minőket gipszből öntve muzeumokban láthatni, vagy talán egybeült is lábatlankodnak. Az anyja egy kerekken járó ládába tette és kigörgette pusztulása helyére, ahol a bokrákat el lehetett adni.

Bus és szomorú holmi lett a szerencsétlen Ferkó. — Csak legalább fölött játszhatnám, — sóhajtozott, — akkor télen is kereshetnék valamit. Semmi vigasztalót nem találok benne, hogy a fejem megmaradt.

— Képes volnál még a fejeddel is játszani! — riadt föl az anyja. — Tudom, azt sem hoznád vissza, ha még egyszer a sinekre mehetnél.

Az új lovakban való hiánynak sohasem lett volna szabad és nem is kellett volna bekövetkeznie, ha a hadügyi kormány nem volna olyan hihetetlenül ostoba és meggondolatlan. Lord Robertsnek most lovakra és melegebb ruházatra kell várnia. A hadügyminiszteri hivatalnokok kívül régóta tudja már minden ember, hogy mikor nálunk a nyár közeledik, Dél-Afrikában beköszönt a tél. Azt mondják, hogy nem a hadügyminisztérium a hibás, hanem hogy a késelem oka az, hogy a hadseregnek hátrafelé való összekötését nagyon hosszú vonalon kell fenntartani. De ez a mentés meg nem állhat, mert a vasút Fokvárostól Bloemfonteinig szabad. Azonkívül a csapatokat nem lett volna szabad fékony khaki-ruhában odaküldeni, mert minden gyermek tudja, hogy Dél-Afrikában az éjszakák nyáron is kegyetlenül hidegek és hogy hosszass esőzések a hőmérőket gyakran jelentékenyen lehűtik. A hadügyminisztériumnak erről természetesen sejtelmese volt s csak a legutóbbi csapatzállítmányokat látták el melegebb ruhával. A következménye pedig az, hogy a csapatoknak egy nagy része tüdőgyulladásba és hülés-okozta egyéb komoly bajokba esett, még pedig éppen most, mikor minden egyes emberre nagyon is nagy szükség van.

Hozzátehetjük az angol lapeme panaszához azt is, hogy a két héttel ezelőtt elindított lovak még folyvást utban vannak s csak egy-két hét múlva érhetnek Dél-Afrikába. Az utban meglehetősen elesigázott állatok télviz idejére érkeznek oda s csak annál kevésbé kerülhetik és bírhatják ki a délafrikai löbetséget, hogy egy nagyobb részük használhatatlan lesz.

A legutóbbi haterégi helyzetről a következő távirataink számolnak be:

London, április 13.

Roberts a következőket táviratozza a hadügyminisztériumnak: A boeroknak az Oranje szabadállam déli részében való további előnyomulását megakadályoztuk az által, hogy Weperennél az angolok tovább előnyomultak. A kis helyrészégek jól tartják magukat. A csapatok felmentésükre előnyomulnak. A csapatok állapota és az idő kitűnő. Londoni katonai körök Roberts előnyomulását jövő hét végére várják. Hadseregét 80.000 emberre teszik.

Boshoffból jelentik, hogy Methuen ott ütötte fel főhadiszállását és csapatokat küld ki szélében a vidékre, hogy a boer marodeurókat befogdossák.

London, április 13.

Lisszaboni táviratok megédfoják azt a hírt, hogy a transvaali kormány ultimátumot küldött a portugál kormánynak. A hírt e mellett is igaznak tartják, de azt hiszik, hogy az ultimátumnak csak akadémikus karaktere van, mert Portugália ellenkező esetben azonnal angol segítségért folyamodnék.

Ferkó hallgatott s egy kortsy pálinkát kért. Aztán sóváran nézte, hogy kik szállnak le, kik szállnak föl. Minden kocsi csalódást hozott. Reménytelenül hallgatta a csilingelést, és reménytelenül nézett mindent.

Ime! Bónuljon meg bár és szakgattassék szét a szerelem alánya, az ifju és lüktető vérü test, még e hitvány időben is megörzi a szerelmet épen maradt keblében és lángol a szenvedélyek kohója.

Es a vége? Azt mondják, szívzselhűdés érte a leányt. Szebben mondvá, megprepedt a szive. Tehát még az is!

De hát nem elég gyakori eset, mikor gyöngéd érzelmei a férfit úgy letarolják, hogy se keze, se lába. Csak a feje és a melle marad, hogy a bolondságait meg ne fojthassa, se a gerjedelmektől futni ne tudjon.

Egy perc.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Irta: Robby Jones.

John Parkers szerette Cissy Kreet, de annyira szerette, hogy mindenre, akár a legnagyobb ostobaságra is képes lett volna érte. Egy szép napon tehát elhatározta, hogy megvaljíja neki a szerelmét és megkéri a kezét.

— Kedves Parkers — mondotta azonban Cissy — milyen örömmel lennék én az ön, hanem nagyon elkéstem?

— Nagyon elkéstem? — Igen, Parkers, másfél órával. Mert másfél órával ezelőtt jegyeztem el magamat Fred Wilkinszel.

— Ó! — sóhajtott fel Parkers és ebben az Ó!-ban benne volt az egész fájdalom és ezt a fájdalmat három hétig hordozta magában.

E három hét után megint annyira magához tért, hogy a legkülönösebb megerőltetés nélkül beleszerethetett Kettv Brinkmanba, aki az or-

Róma, április 13.

Hír szerint a pápa enciklikát fog intézni Angliához a béke érdekében.

Fokváros, április 13.

Fokvárosból és környékéről különböző felkelő lelkészekből álló küldöttség jelent meg Milner kormányzóhoz, hogy a kormány politikájával való megelégedését tolmácsolja. Milner azt válaszolta a küldöttségnek, hogy minél tovább tart a harc, annál erősebb lesz a kormánynak az az elhatározása, hogy olyan rendet terem, amely a háború borzalmainak ismétlődését lehetetlenné teszi. A kormány nem kívánja a vitéz ellenség letiprását, de kompromisszum, vagy toldott-foldott egyezmény lehetetlen. Egyenlőtlen, egymásnak ellentmondó politikai rendszereket nem lehet túrni olyan országban, amelyet a természet és a történelmi egységek alkotott. Ha majd vége lesz a háborúnak, az angolok teitel fogják bezigonyítani, hogy nem aranyért és anyagi előnyökért küzdöttek s hogy szívesen hajlandók másoknak is megadni azokat a jogokat és kiváltságokat, amelyeket maguk számára követelnek.

London, április 13.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Álialnorthból 12-diki kelettel: Boer forrásból származó hírek szerint, amelyek állítólag hivatalos közleményeken alapulnak, az angolok Wepenernél keddről szerdára való éjjel kihorantak s ez alkalommal egy boer ágyút elvettek és sok boer foglyul ejtettek. A boeroknak négy ágyút hasznavehetetlenné tettek. Négy boer parancsnok megsebesült és elesett.

Fokváros, április 13.

Egy gözös, amelynek ma foglyokkal Szent Ilona szigetére kellett volna mennie, azt a parancsot kapta, hogy várja meg a Boshof mellett elfogott európaiakat.

London, április 13.

A Timesnak jelentik Bloemfonteinből tegnapi kelettel: Dalgety ezredes tartja a Wepener és Rouxville előtt lévő hadállásokat. Egy kommandó megszállta a várost. Niz németalföldi katonai attasé, aki a harcban megsebesült, operáció közben meghalt.

Milano, április 13.

A boer küldöttség ma délelőtt ide érkezett.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Március 31-én uj

előző és nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

szág legbájosabb leányaihoz tartozott. Látszott, hogy neki is tetszik Parkers és ez nem is csoda, mert szó ami szó, Parkers csinos fickó volt. Ő egyébként megismételte azt, amit Cissy Kreennek mondott. A kezét kérte Ketynek.

— Ó istenem, beh kár! — sópázkodott a lány. — Miért is mondja maga Parkers ezt nekem olyan későn! Ha csak egy órával, ha csak ötvennyolc perce elzölt tudtam volna, a legnagyobb örömmel igent mondom, de így...

— De... így... de... de... —
— Egy óra óta Bob Raleigh menyasszonya vagyok.

— Ezer menykő! — és ebben a felkiáltásban... (lásd fönnbél)... Azaz, hogy még sem, ebben a fájdalomban még sem volt meg az a fájdalom, amelyet három hétig hordozott magában. Ezt a fájdalmat csak két hétig hordozta. Mert két hét múlva feltűnt Ő. Ő — Eveline Smith. Ő, aki az országban minden más lényt elhomályosított. Ő, akit meg kellett szeretnie annak, aki csak megpillantotta. És mivel Parkers mindig megeselekede azt, amit eslekednie kellett, megeselekede most is. Tüstént beleszeretett a szép, a pompás leányba és nyomban el is határozta, de minden haladéknélkül, hogy elmegy miss Evelinehez, hogy megkérje a kezét, a világ legbájosabb kezeckőjét.

— Ajánlata, mister Parkers nagyon megtisztelő és magunk közt szólván, teljes szívből, igazán teljes szívből elfogadnám...

— Ha... kegyed... már... — szakította félbe Parkers bus sejtellemmel.

— Igen, ha már nem volnék eljegyezve.

— Kivel? — kérdezte Parkers csaknem hangtalanul.

— Ben Holleyvel.

— És... mióta, miss Eveline? Hány

perc óta?
A lány csodálkozva nézett rá:
— Husz perc óta.

— Ó! — és... nem, ebben az Ó!-ban nem volt, mint az olvasó sejtöni véli, fájdalom,

HIREK.

Budapest, április 13.

— **Személyi hírek.** Bécsből jelentik, hogy gróf Széchenyi Imre, a király személye körüli új miniszter ma odaérkezett. — Dr. Récey Imre egyetemi tanár ma a berlini sebészeti kongresszusra, elutazott a fővárosból.

— **A nagyhét.** A budavári koronázó Mátyás-templomban ma zsúfolásig meg volt a padosrok tömve az ajtatoskodókkal. A csonka gyászmise 9 óra körül kezdődött, amelyen a szertartást Vaszary Kólos bíboros hercegprímás végezte, amelynél segédkeztek: dr. Kohl Medárd pápai prelátus, dr. Walther Gyula primási irodaigazgató, dr. Klinda Teofil esztergomi kanonok, báró Gudenus Aurél és Andor József udvari papok, Krizsán Mihály pápai kamarás szemináriumi igazgató, dr. Nemes Antal apátplébános és számos növendék. Mise alatt Krisztus kinszenvedésének történetét énekeltek magyar nyelven szent Pál apostol és evangélista írása szerint. Mise után orgonán *Paesterna* „Popule meus“-át, *Yavrincez* „Vexilla Regis“-ét és „Ecce quomodo moritur“-át. A szép és megható orgonazene után dr. Walther Gyula primási irodaigazgató lépett a szószékre és beszédet mondott a nagypéntek jelentőségéről.

Bécsben a király, a főhercegek, Goluchowski közös külügyminiszter és az osztrák miniszterek, a legfőbb udvari méltóságok és a tábornoki kar jelenlétében a szokásos pompával ment végbe a Burgban a passzió és a sirbátétel szertartása.

A belvárosi főplébánia templomban a föltámadás ünnepe délután hat óra körül tartják meg. Mivel hogy az esküvő legnagyobb része az új hid építkezése miatt el van zárva, a körmenet a Ferenc József-rakpart felé vonul, a Kötő-utca és a Városház-teret megkerülve visszatér a templomba. A körmenet alatt a 68. gyalogezred zenekara szokot a régi magyar egyházi énekeket fogja előadni, amelyeket Böschert János belvárosi káplán állított össze és Szabó Xáver az országos zenekadémia tanára, Neuner József a 68. gyalogezred zenekarának karmestere és Langer Viktor a lipótvárosi egyház karnagya hangszerelték. A belvárosi főplébánia templomban az egyházi szertartás alatt az egyházi zenekar Scauther Zsigmond karnagy vezetésével Koscsh-Helmsberger Tantom orgonát adja elő, mely alkalommal a hegedűszólistát dr. Gobbi Károly hegedűművész játszta.

Husvét vasnapján délelőtt tíz óra körül a ferencvárosi plébánia templomban fényes zenesímese lesz, amelyen a következő egyházi dalokat adják elő: Gradualra *O salutaris hostia* Hanisch Jánostól, éneki Rader Irma zene- és énektanító; Offertoriumra *Ave Maria* Kenedich Kálmántól, a Népszínház tagjától, éneki a szerző, dr. Darvay J. szülő-hegedű- és Jester Gy. orgonakísérete mellett; benediktsura: *Imádkal nagy szentség* Szradellitől, éneki Kenedich Kálmán.

— **Crispi meggyógyult.** Rómából jelentik: Crispi értesítette barátait, hogy szembajából, miután többször megoperálták, teljesen kigyógyult és vissza-

hanem valami, ami megkönnyebbülésnek nevezhető. Mert hogy csak husz perccel később el, ez visszaadta a reményességét, azt a reményességét, hogy legközelebb már nem fog elkélni. Rekordja rendkívül javult. Egy óra harminc perccel ötvennyolc perchez, ötvennyolc perccel husz percz jutathott már előre. Ez fényes volt és most már sánszai voltak, hogy az asszonyért való versenyben legközelebb már mint jó első fog célhoz jutni.

Ez a legközelebbi verseny nem is várható magára sokáig. John Parkers, aki olyan könnyen lángra gyult, kevés nappal később forró szerelemre lobbant Alice Montrose, a kétségtelenül bájos lány iránt, amint azt mindenki tudja.

— Most, vagy soha! — mondotta magában John Parkers és elment miss Alicehoz és kérte, hogy legyen az övé.

— Hogy az öné legyen? Ezer örömmel. Így végre mégis elérte célját John Parkers. Hip! Hip! Hip! Hurrá!

Este mondja neki Alice: — Tudod-e, kedvesem, hogy éppen csak egy hajszálon függött, s a te helyedben most más van?

— Hogyan? — kérdezte John Parkers. — Mert egy perccel utánad Bill Walker is jött, hogy szintén megkérje a kezemet.

És mind a kettőn nevettek és John magához szorította Alicet és forrón megcsókolta.

Egy perc! Egyetlen egy perc döntötte el a boldogságát!

Három héttel később John Parkers és Alice Montrose egy pár lett. És egy pár maradtak soká, soká, soká. Három hétig legalább, vagy talán még hét is volt? Akkor... nos akkor ment még valahogy a dolguk, csakhogy két felé. És John Parkers a haját tépte és átközött.

— Egy perc! — kiabálta — csak egyetlen egy perc! Vigyen el engem az ördög, amiért olyan nagyon siettem!...

nyerte látóképességét. Crispi jelenleg Nápolyban van, május 16-án Rómába érkezik és részt fog venni a kamara ülésén.

— **A kereskedelmi alkalmazottak kérelme.** A Budapesti kereskedő-ifjak társulata nemrégiben kérvényt nyújtott be Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszterhez, a felmondási időnek törvényes szabályozására tárgyában. A miniszter a napokban a következő választ küldte a társulat elnökségének:

Folyó évi január 19-én kelt, közvetlenül elém terjesztett felterjesztésre, melyben a kereskedelmi alkalmazottak helyzetének könnyítésére irányuló egyéb törvényes intézkedések kívül a kereskedelmi alkalmazottak felmondási idejére és általában jogállására vonatkozólag a törvény némely szakaszainak módosítását kéri, értesitem a társulatot, hogy előterjesztését megfontolász tárgyává teszem és vagy külön törvényalkotásra, vagy a kereskedelmi ipartörvény revíziójánál felhasználom.

Hegedüs, s. k.

— **Kohl Medárd — kanonok.** Egyházi és politikai körökben egyaránt el van terjedve az a hír, hogy a váci püspökségre gróf Csáky Károlyt, az így Esztergomban megüresedő kanonoki stallumra pedig dr. Kohl Medárd hercegprímási titkárt nevezik ki. Amint a Keleti Értesítő jelenti, Kohl Medárd kanonokká való kinevezetése pápai dispensáció alapján történik. Kohl benedekrendi szerzetes s mint ilyen pápai dispensáció nélkül csak címet kaphat, beneficiumot nem, e végből pápai engedéllyel világi pappá kell lennie.

— **Wlassics Gyula állapota.** Dr. Wlassics Gyula vallás és közoktatási miniszter, mint értesülünk, már teljesen visszanyert egészségét. A jövő szerdán haza is érkezik s csütörtökön elfoglalja hivatalát.

— **Az angol királynő és az influenza.** Hat esztendővel ezelőtt Viktória királynő leányának, Beatrixnak unósülésára odanyújtotta a tenyerét egy cigányjósónőnek, hogy mondjon neki jóvendőt. A banya azt jósolta, hogy a század utolsó esztendejében véres nagy háborúrok lesz az angoloknak, hogy a százközbörgi nagyhercegségben nem egyenes ágon esik meg a trónörökös és hogyha a királynő egyszer influenzába esik, sohase gyógyul ki belőle. Két esemény már bekövetkezett s a királynő attól tart, hogy beteljesedik a harmadik is — és iszonyuan fél az influenzától.

— **A király ajándéka az állatkertnek.** Ő felsége intézkedett, hogy a schönbrunni menaszériának egy számi elefantja a budapesti állatkertnek elküldessék. Amint a szállításra alkalmas vasúti kocsik elkészül, az elefant azonnal elhozzák Budapestre. A hatalmas állat abból a gyűjteményből való, amelyet *Cesulalongkorn* számi király a bécsi udvarnál történt barátságos fogadtatásának emlékéül a királynak ajándékozott.

— **Brandes György jobban van.** A kiváló dán író, aki néhány nap előtt betegen távozott fővárosunkból, e hó 11-ikén megérkezett Kopenhágába. Most egy Huszár Vilmoshoz intézett levélből örömmel értesülünk arról, hogy Budapesten felélte baja nemcsak hogy nem nagyobbodott, mint ezt ő maga hitte, hanem ellenkezőleg jobbra fordult, úgy hogy Brandes nem-sokára teljesen felépülhet. A kitűnő férfi budapesti barátai bizonyára örömmel fogadják ezt a hírt.

— **Az ország címere és az egyesületek.** A belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök az ország címérének egyleti lobogókon való használata tárgyában a *hivatalos lap* mai számának közlése szerint a következő körrendelettel intézte *talamennyi törvényhatóság* első tisztviselőjéhez:

Utóbbi időben ismételtelen előfordult, hogy egyletek azt a kérelmet terjesztették elő, hogy egyleti lobogójukon az ország címert használhassák.

Tény ugyan, hogy ilyen kérelmek folytán a mutban adatok ki engedélyek, az 1883. évi XVIII. törvényekkel rendelkezéseinek másfél évtizeden át gyakorlati alkalmazása körül szerzett tapasztalatok azonban a m. kir. miniszterelnökséget arra a meggyőződésre vezették, hogy az ország címérének zászlókon, lobogókon való használata nem esik az 1883. évi XVIII. törvényekkel rendelkezései alá és azért nem is képzeti engedélyezés tárgyát.

— **Országos kávé-kongresszus.** A kávések sérelmesnek tartják magukra nézve az új italmérési törvény egyes pontjait s ennek megváltoztatása céljából augusztus 11. és 12-én Aradon országos kongresszust tartanak. A kongresszus által szüvegezendő emlékiratban ki fogják fejteni az új italmérési törvény káros következményeit, amelyek a kávések megélhetését veszélyeztetik. Az emlékiratot küldésileg fogják átadni. Székely Kálmán miniszterelnöknek és Lukács László pénzügyminiszternek.

— **Hogy lesz császár a trónörökösből — Kínában?** A kínai főurgy eszázárné arról is jó előre gondoskodik, hogy ha — amit az Isten ne adjon — meg találja halmi, az ő politikája uralkodóik azután is a mennyei birodalomban. A gyámoltalan fiatal császár már teljesen az ő szellemében uralkodik, most meg már a trónörökösöt fogta nevelőbe. A nevelő egy Hsüting nevezetű híres mandarin. Arról híres, hogy ezelőtt két esztendővel ő volt az, aki a bennszülötöket föllázította az európaiak ellen. Egy nevezetes mondatát is kolportálják a híres férfiak. Azt mondja tudniillik, hogy addig nem akar meghalni, míg egy európai kicserezett bőrén végig nem nyújtóztat. — Ilyenformán a trónörökös nevelése jó kezébe van letéve.

— **Magyar hírlapírók Berlinben.** A magyar király berlini látogatása viszonzása a német császár budapesti látogatásának, mely alkalommal tudvalevőleg a berlini sajtó legkiválóbb képviselőit üdvözölték Budapestben. A német írók és hírlapírók tiszteletére akkoriban Budapest székesőváros díszlakomát, az *Otthon* írók és hírlapírók köre pedig fényes estélyt rendezett. A berlini Hírlapírók Egyesülete, a *Klub der Presse* a magyar király berlini látogatása alkalmából viszonzni óhajta a magyar kártársak vendégszeretétét és meghívást intéz a *Budapesti Újságírók Egyesületéhez* és az *Otthon* írók és hírlapírók köréhez. A meghívást végezt dr. Wohl Lajos berlini hírlapíró Budapestre érkezett, hogy személyesen tárgyaljon a két egyesület elnökével: Fészi József országgyűlési képviselővel és Rákosi Jenővel.

— **A boerok kémei.** A háborúviselésben nagyon fontos tényező a kémiszolgálat. Nem az, ami akkor következik el, ha már kitért a háború, hanem ami megelőzi azt. Érdekes följegyezni való az angol-boer háborúban az, hogy a boerok kémiszolgálatára remekül van berendezve. Transvaalnak Angliával vívott első háborúja után szervezték a szolgálatot. Felügyelők alá vonták a Natalban és a Fokföldön élő angolokat s ügy-nököket küldtek Angliába is. Kilenvenötben, amikor nyilvánvaló lett az, hogy Anglia csak az alkalmat keresi az újabb összetűzésre, kiterjesztették a kémiszolgálatot. Kémeiket küldték Londonba, Párisba, Berlinbe, Canadába és Ausztráliába is s már akkor nyolcszáz ezer koronát költöttek esztendőnkint arra, hogy meglepetés ne érhesse őket. Mikor Jameson betört Transvaalba, még szélesebb alpra fektették a kémiszolgálatot s négy millió koronát áldoztak rá évenként. Érdekes, hogy ebben a fontos misszióban igen sok nőt alkalmaztak s legfontosabb értesületeik jó részét éppen a kémiszolgálatra küldött asszonyaiknak köszönhetik.

— **Sternberg gróf a boer háborúban.** A Bécsbe visszatért Sternberg Adalbert gróf egy bécsi lapnak levelet írt, amelyben a róla felmerült híreket helyreigazítja. Kijelenti első sorban, hogy ő nem kért Deym gróf nagykövettől ajánló levelet szabadonboesátása végett és hogy Transvaalban csak mint szemlélő fordult meg, hogy a háborúban minél többet tanulva, tapasztalatait hazája javára értékesíthesse. A Hosszu Tom felállításánál nem segédkezett, csak jelen volt. Az igaz, hogy résztvehetett a boerok néhány haditanácsában is, de aktív részt a háborúban nem vett, már azért sem, mert *fégyvere sem volt*. Végül kijelenti, hogy más véleménye van Chamberlainról és szindikátussíról és más az angol népről, csak eljárását elítéli, de teljes rokonszenvenvel viseltetik a brit nép iránt.

— **Washington szobra Párisban.** A franciák az amerikai szabadságharc emlékére, melyben *Lafayette* is résztvett, óriási szobrot emeltek New Yorkban a kikötő bejáratánál. Most az amerikaiak viszonzásképp *Washington* Györgynek, az Egyesült Államok első elnökének állítanak szobrot Párisban. Amerikában bizottság alakult erre a célra *Mac Kinley* elnökölte alatt és a gyűjtés 250.000 frankot eredményezett. Tekintve a franciák angolellenes hangulatát, a szobor leleplezésekor nagy tüntetésre van kilátás, mert Washington volt az, aki Amerikát fölszabályította az angol uralom alól.

— **Lengyel istentiszteletek.** Az Egyetemen templomban e hó 18-ikától 24-ikéig, Kőbányán pedig április 25-ikétől május 3-ikáig három lengyel pap egyházi beszédet tart s gyóntatást végez. A három lelkész be fogja szentelni a Lengyel Munkás-Egylet részéről a kőbányai templom számára felajánlott három zászlót is. Zászlóanyák *Wenckheim* és *György* grótnők lesznek.

— **Az oláh tulzók győzelme.** Mint aradi levelezőnk táviratozza, az aradi román egyházmegye zsinati tagválasztásai a tulzó oláhok győzelmével végződtek. *Mangra* Vazul két mandátumot is kapott, míg *Hamsza*, a volt püspökjelölt csak egy szónyi többséggel tudott bejutni a zsinatba. A zsinat április 29-ikén Aradon ül össze.

— **Takarékpénztári könyveske a jó tanulóknak.** Eltelve a igazán eléggé meg nem dicsérhető újítást hozott be a kőbányai iskolaszék abba a rendszerbe, amelyely az iskolai év végén megkülönböztetik a jó tanulókat a rossz tanulóktól. *Freyler* Gyula iskolaszéki gondnok indítványára elhatározták, hogy ezután nemcsak ajándék-könyveket osztanak szét azok között az iskolások között, akik megérdemlik a jutalmat, hanem pénzt is. Nem úgy, hogy pár forintot a markukba nyomnak, hanem mindjárt postatakarékpénztári betétkeppen. A betéti könyv a gyerek nevére lesz kiállítva s a táblájára ez lesz írva: A szorgalom jutalmul — az iskolaszék. Az iskolaszék tudomására hozta ezt a határozatát a többi budapesti iskolaszék is, fölkerve őket arra, hogy pártolják a kezdeményezést.

— **Jönnek a királyok!** Ily címmel *Capus* Alfréd a következő kis kiállítási karcolatot írja a Figaróban:

A király keddi a kancellártól:
— Mi baj, kancellár?
A kancellár felel:
— Semmi, felség.
— Bocsnát! Ismerem az arkifejlesztését s látom, hogy ma bántja valami...
— Igaz.
— Megengedem, hogy megmondja szomorúsága okát.

— Nem merem, felség.
A király, méltóságátjeszen:
— És ha parancsolom?
A kancellár meghajol:
— Akkor megmondom. Megmondom, mily nagy volt meglepetésem, amikor megtudtam, hogy felséged a párisi kiállításra utazik.

— Nagy örömmel megyek.
— Felséged, ugylátszik, nem tudja, hogy a francia kormány csupa demagógból áll.
— Harminc év óta van ez már így!
A kancellár rémülten mondja:
— De most már szocialista miniszter is van a kormányban!

A király:
— Nem szocialistább, mint én.
— Felséged beleegyezik, hogy egy szocialista miniszter fogadja? S hogy Gallifet vezesse a csapatokat a nagy szemlén?
— Már hogyan egyezném bele!
— Felség...
— Hallgasson, kancellárom, és csomagoltasson. Hígyje el, nagyobb biztonságban leszek s jobban fogok mulatni ezek közt a forradalmárok közt, mint otthon, hű alattvalóimnál...

— **Halálózás.** *Neuschloss* Miksa építési vállalkozó ma reggel 7 órakor 68 éves korában meghalt Budapesten. *Neuschloss* 1878-ban, a párisi kiállítás alkalmából a *Ferenc József*-rend lovagja lett. Mint építési vállalkozó építette: Torontálmezei székesegyházát, a zimonyi és belgrádi pályaudvarokat, több fő- és vicinális vasutat, legutóbb pedig a Rábaszállványosi munkálatokat végezte. Nagyszámú családja, köztük fia, *Neuschloss* Kornél fővárosi műépítész és veje *Thoman* István zenekadémiai zongoraművész gyászolja.

Mandl Lajos volt tőzsdeintéző, a fővárosi kereskedővilág élclélő tagja ma meghalt Budapesten ötvenhat éves korában. Az elhunytban dr. *Marton* Sándor fővárosi orvos apását gyászolja.

Kozma Márton államvasúti ellenőr 10-ikén meghalt Csapton ötvenhat éves korában.

— **A szocialista-kongresszus.** A husvét két napján tartandó szocialista-kongresszusra rengeteg sok indítvány érkezett a szocialisták párt vezetőségéhez. Többek között tárgyalni fogják a kitzűtött tárgyszorozat után, hogy *szocialisták tanfolyam* létesítségét a munkások részére: szon előbb, és hogy a szocialdemokrata munkásmozgalmak elméleti és gyakorlati kérdéseit alaposan megismerjék. A pártvezetés az európai nemzetközi szocialdemokrata-pártokkal a legszorosabb összeköttetésbe lépjen. A budapesti pártvezetés által egy román nyelvű pártlap adassék ki. Román szervezőbizottság választassék, melynek székhelye egy erdélyi városban legyen.

— **Templomépítés Erzsébetfalván.** Az erzsébetfalvi izraelita hitközség új díszes templomot építet 70.000 korona költséggel. A templom tervezésével *Templer* Vilmos budapesti műépítész bízták meg. A kis méretei mellett is monumentális jellegű épület a rohamosan fejlődő helységnek díszre fog válni.

— **Meghalt újdében.** *Müller* Károly magyar-óvári születésű pinész tegnap hirtelen meghalt Csányi-utca 6-ik szám alatt levő lakásán. Hozzáértározói azt mondják, hogy tegnapelőtt éjjel eszméletlenül hozták haza és amikor később magához tért, elmondta, hogy egy leányt látott az emeletről leugrani. A rémes jelenettől annyira megijedt, hogy elájult és össze-rogyott. Valószínű, hogy a hajós-utcai öngyilkosság-nak volt tanuja. Otthon ismét rosszul lett és meghalt.

— **A boerok új fővezére.** Egy Johannesburgban élő francia ember leveléből érdekes jellemképet kapunk *Joubert* utódjáról, *Botha* tábornokról, a boerok új hadvezéről. A level írója Johannesburgban találkoztott *Botha* tábornokkal, mikor még *Joubert* volt fővezér és *Roberts* partra szállt Fokvárosban. A hős tábornok éppen spionskopi diadala fáradsalmait pihente ki és békés néplágr módjára sétált Johannesburg csaknem néptelen utcáin. Vele volt bájos fiatal neje is, aki — két esata közötti időben — találkát adott neki a fővárosban. A francia megismerkedett *Botha*val és így írja le róla nyert benyomásait:

A tábornok kora? Alig 36 esztendő. Ha az ember maga előtt látja, még csak nem is sejtethi, hogy ez amaz ember, aki az angolokat visszakergette a Tugelán. Egyszerűsége szinte hihetetlen. Semmi jóé nem látszik rajta a veterán katonának. Csodálatra-méltó szerénységgel hártja másokra mindazokat a dícsőségek haditettek érdemeit, amiket mindenki az övének tud, első sorban alantaisaira, a kik vakon engedelmessékednek neki, s a kiknek hozzá való bizodalma és jételeiben való megnyuvása közmondásossá vált. Rendkívül tud hatni a burgberekre. Olyan hűségesek ez iránt a körszakállas, nyilt és vételetlenül nyáias tekintetű fiatal ember iránt, a kinek bronzszínű arcán fenséges nyugalom honol, hogy szivesen áldozzák érte életüket is, csak parancsát teljesíték. Arra a kérdésre, hogy hol tanulta a fegyverrel való bánásmódot és taktikai ismereteit, így válaszolt *Botha*:

— En nem tartom magamat európai értelemben vett taktikusnak. Európai háboruban semmi jelentőségűt sem tudnék produkálni. Itt azonban hasznavehető ember vagyok, mert tapasztalataim utján szerezttem gyakorlatomat. S e legiőbb gyakorlat a háboru. Nem tartozom semmi határozott iskola hível közé. Vezetém, *Mayer* Lukács oktatót be a hadviselésbe, mikor a kafferek ellen vezettem expediciót. Az ő rendszerét követtem én. Neki köszönhetem decemberi sikeremet *Colenso* mellett *Buller* ellen és hogy segíteni tudtam abban, mikor az angolokat a *Spion-kop*-ról elűztük. Katonai karrierem a csatáról; egyedül ott tanultam. S ha van egy-némely érdemem, azt csak igen tisztelt *Krüger* elnökünknek köszönhetem, aki fővezérré választott. *Botha* szerényen hallgatóit arról, hogy népszerűsége, melyet a volksraadban adott tanácsaival szerzett, mennyire megokolt. A társalgás erre a colensoi ütközetre tért és *Botha* maga beszélt el egyszerű modorában, hogy miképpen nyerte azt meg. Az ütközetenek csak azt a borzasztó epizódot akarom elmondani: *Botha* először azt beszélt el, hogy miképpen állította föl három helyütt boer kemmaidót, a honnan *Buller* megtámadhatta.

A harmadik helynek — folytatja — véleményem szerint a Tugelán át vert hidnak kellett lennie. Az angolok is ott állították föl ágyúikat s egy darabig lödöztek bennünk. Szigoru filamat adtam ki, hogy a tüzet nem szabad viszonzni. Erre az angolok 200 méternyire közeledtek a vasuti hidhoz. Sőt az angol győalóság főereje is a part felé nyomult. Kellő pillanatban azonban iktóratos tűz fogadta őket. És mikor az angolok látták, hogy ágyúikat elvesztik, rettenthetetlen erőlködéssel iparkodtak sorainkat keresztültozni, hogy visszaszerzék azokat. Ott ízben próbálkozt az ellenség keresztültohatni és ott ízben hullottak rakásra egy domb oldalán. Alig hullott el az egyik csapat, jött a másik, hogy helybe lépjen és melléje hulljon. Este hallottam aztután, hogy a tartalékesapatoknál volt tiszték csapataiknak parancsot adtak, hogy az előrenyomulókat hátulról lödözzék, nehogy azok visszaforduljanak. En ebből mit se lattan, nem is hiszem.

— **Az öskerezstény arkeologusok kongresszusa.** Az arkeologusok kongresszusa jövő héten nyílik meg Rómában. Magyarország részéről dr. *Czobor* Béla egyetemi tanár és dr. *Récsy* Viktor pannoni halmi főkönyvtáros hivatalosak a kongresszusra.

— **Házasság.** *Tedesco* Viktor ma tartotta esküvőjét *Fleischacker* Hermin bárónővel, néhai báró *Fleischacker* Imre tábornok leányával. Az esküvőn mint tanuk szerepeltek a menyasszony részéről: *Rohoczay* György alabornagy terparancsnok és báró *Fleischacker* Hugó es. és kir. huszartónadnagy, a vőlegény részéről *Mezei* Mór országgyűlési képviselő és *Ernyey* Gyula takarékpénztári igazgató.

Ujváros Gyula, a fővárosi államrendőrség VIII. kerületi kapitánya tegnap vezette oltárhoz *Plackwitz* Teréz a nagy-harsányi református templomban.

— **Egy kellemetlen Zola.** Szerdán kellett volna megjelennie a párisi törvényszék előtt egy fiatal embernek, aki többek közt egy környékbeli mészárosnál is betört. A derék ifjú *Marthé*-nak hívják s állandóan a *Zola* nevet használja. *Zola* ur jobbnak látta megszökni s így csak in contumacia ítélték el.

— **Bejelentett öngyilkosság.** *Starék* Ferenc 17 éves nyomdász-segéd tegnapelőtt öltunt Hold-utca 15-ik szám alatt levő lakásáról. Levelét hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy a Dunába öli magát. A rendőrség nyomozza az életunt ifjút.

— **A csokoládégyáros szigete.** New Yorkból írják a következőket: A Szent Lőrinc öbölben levő *Anticosti* szigetről nemrégiben egy egész halászelepet utasítottak ki. A szegény halászok huszonöt év óta éltek nyugodtan és békében kis kunyhóikban, az ös-erdők szélein. Jog szerint nem igazságtalan ez a kirtasítás. A sziget valóban nem ezeké a halászoké, hanem *Ménier* gazdag párisi csokoládégyárosé. A csokoládégyáros megvette *Anticosti* szigetet s át akarja ala-

kittatni vadaskertté. Párisi barátaival akar itt va lászni, s ezért elsősorban a szegény halászokat ürte el régi helyükéről. Erzsé falura való embert kergetett el öit-honából s ezeknek a nyomorúságban élő halászoknak utolsó falat kenyérüket vette el ezzel. A pört a *quebeci* bíróság előtt tárgyalták egész Kanada lakosságának nagy érdeklődése mellett. Persze, a közhangulat a kiűldözött szegény halászok mellett van, akik egy blazirt csokoládégyáros szeszélyének estek áldozatul. Attól tartanak, hogy a dologból komoly tüntetések lesznek.

— **Egy katona leszurta a tisztjét.** Tegnap este *Besztercén* egy polgárember a feleségével sétált az utcán. Egy közkatona jött velük szembe és olyan kihívóan viselkedett az asszonnyal szemben, hogy a férj kénytelen volt egy arra jövő tiszthez fordulni védelemért. A tiszt szigoruan rendutasította a katonát, de az ennek sem engedelmeskedett, hanem visszafeléest a tisztnek. A szóváltás mind izgatottabb lett s az lett a vége, hogy a katona bajonettjével mellbeszurta a tisztjét. A tiszt összerogyott s a gyilkos baka a nagy zavarban elmenekült. A bajonettje azonban ott maradt s annak a száma elárulta, hogy ki volt a merénylő. Már a nyomában is vannak.

— **Áradások.** A földmivélsügyi minisztérium vizrajzi osztályához érkezett mai jelentések szerint a *veszedelem mindentelé szünőben van.* A Duna Pozsonyig apad, s ezzel együtt a felsőrézsi mellékfolyók is, mint a *Morva, Rába, Vág, Nyitra* és *Garam*, amelyek a legnagyobb veszélyvel fenyegettek, apadnak, még pedig rohamosan. Miután Budapesten a vizmagasság meghaladta az öt métert, a fővárosi mérnöki hivatal tegnap este elzáratta a zsilipeket s felállította a lokomobileket, amelyek ma délelőtt óta szakadatlanul szivattyuzzák a csatornák vizzeit. A minisztérium jelentése szerint a viz még holnap estig árad, s mintegy 580 centiméternél megkezdődik a lassu apadás. Az alsó rakodópart pár centiméternyi magasságig s egy napig lesz vízzel elárasztva. A ma érkezett jelentések szerint különben az egyes vizmagasságok a következők: *Komárom* 568 cm., *Budapest* 550 cm. (áradás tegnap óta 25 cm.), *Paks* 497, *Baja* 660, *Mohács* 543, *Gombos* 534, *Ujvidék* 419, *Zimony* 431, *Pancsova* 394, *Báziás* 394, *Drenkova* 337 és *Orsova* 395 cm.

A *Rába* vize erős apadásnak indult, és lehetővé vált, hogy a *Meggy-Láposon* az ár gyorsabb visszakeresztése végett a töltés átvágassék. A helyzet általában javult és csak *Beő-Sárkány* közel *Sopronban* válhat a *Rába* és *Rábca* kiömlött árvizeknek találkozása miatt esetleg súlyosabbá. A szanyi töltészakadás elzárásán nagy erővel dolgoznak és remélik, hogy az elzárás még ma befejeztetik. A szanyi szakadason kiömlött víz szétterülését Győr vármegyében sikerült eddig megakadályozni és több ezer holdat az elzárástól megóvni. Amennyiben a víz apadása megengedi, a víz leeresztése végett a töltést ott is át fogják vágni.

— **Sopronból távirtozzák:** A szovati veszedelmet nagyobbbnak hitték, mint amilyen. Az *Egyed* és *Árpás* között levő utszakaszt az árviz elvitte. *Bulyowsky* miniszteri tanácsos, *Bain* alispán és *Keleti* főmérnök a veszélyeztetett helyeken voltak. A szanyi gát még az éjjel elkészül. *Sopron* város középítészeti bizottsága elhatározta az Ikva folyónak csatornázás keretében való szabályozását. Délután *Keleti* főmérnök visszavért az ártérőről. A helyzet kezezőbb. A *Meggy* védőtöltését átszakították, hogy az árviz a *Rába* anyamedrébe visszafolyhasson, másrészt a szanyi gátszakadásból kiömlő víztömeg a barbási tóba, s termésketes medrére raktárolatik. Ez által *Barbács*, *Maglóca*, *Bőő-Sárkány* kevesebb vízmennyiséget kap, mint gondolták. *Bőő-Sárkányban* *Simon* Elemér szolgabíró működik.

— **A magyar királyi államvasutak igazgatóságának értesítése** szerint a *pápa-csornai* helyi érdekű vasutnak *csorna-szany-szent-andrási* vonalán az árviz által okozott forgalmi akadályt elhárították és ezen a vonalrészén április 13-ikán az összes forgalmat újból megindították.

A *pápa-szany-szent-andrási* vonalrészén a forgalom még szünetel.

— **Prágából távirtozzák:** *Klappaiban* nem fordult elő újabb házbeomlás, de tíz épület veszélyben forog. A mostani földcsuszamlás gyorsabban történt, mint két évvel ezelőtt. Tegnap este megállt a csuszamlás. Ember, állat idejekorán menekült a veszedelem elől a tűzoltóság segítségével. A kárt 300.000 koronára becslik. Az elpusztult épületeket lehetetlen lesz ugyanazon a helyen fölépíteni. A közég nyugati része még sértetlen, ugyszintén a templom és az iskola, amelyeket az 1898-iki katasztrófa után védőgáttal

védtek meg. A podkorai gróf Herberstein-féle major, amely a Hasenberg ellenkező északi lejtőjén van, nagy veszedelemben forog. A hatóság harminc utaszt küldött oda, hogy óvintézkedéseket tegyen. Hatvan utas az éjjel-nappal készenlétben van a községben.

— **Kigyóteatország.** Zulema Keardy, fiatal svéd kigyóbüvölő, aki esténként egy párisi variété színházban produkálja magát, összeültetésbe jutott Londonban és Antwerpenben a törvénnyel. Ezért Párisban elfogatási parancsot adtak ki ellene. Hamard, a párisi rendőrség egyik feje személyesen ment el a kigyóbüvölő lakására, hogy az elfogatási parancsot végrehajtsa. Zulema egy nyugágyon hevert s amikor megtudta, hogy miről van szó, fűttenet egyet. Abban a pillanatban a párnák, szőnyegek alól vagy öt mérges kigyó lőtte elő a fejét.

— Uram — így szól Zulema — figyelmeztetnem kell önre a legkomolyabban, hogy abban az esetben, ha csak egy ujjal is nyúl hozzám, kigyóim, amelyek csak engem ismernek, föltétlenül halálos harapásokkal sebesítik meg önt.

— En pedig — felelte Hamard — arra kell, hogy figyelmeztetsem önt, hogy kötelességem végrehajtásától semmi sem riaszt vissza. Ha pedig az ön bestiai részéről valami baj ér engem, úgy ön bizonyos lehet néhány esztendei feyház fölöl!

Ez a komoly fenyegetés használt. Zulema bele tette a kigyóit egy kosárba, rábizta őket a szolgáljára és nyugodtan követte a rendőrfőnököt abban a reményben, hogy befolyásos barátai majd csak kiszabadítják.

— **Felismert holttest.** A napokban a központi vásárcsarnok kikötője mellett egy nő erősen oszlásnak indult holttestét fogták ki a Dunából. A holttestben **Leitgeb József** kertész, aki az Angyalöldön lakik, felismerte **Leitgeb Emma** huszonegy éves leányát, aki január 24-ikén tűnt el hazulról.

— **Öngyilkosság a végtárgyalás előtt.** Nagyváradról táviratozza tudósítónk: A megyei Bihar községben **Bereczki Károlyt**, a bihari körjegyzőség segédjegyzőjét halva találták a lakásán. A jó családból való, jeles képzettségű fiatal ember, mint a vizsgálat kiderítette, nem természetes halállal mult ki, hanem mérgeggel emésztette el magát. Öngyilkosságának hirtelen felmerjedt természete volt az oka: hirtelen haragjában egyszer oly bűnös eszekekedetre ragadtatta magát, ami végzetes következményekkel járt rá nézve. Valami földmives ember állított egyszer az irodájába s falusi emberek szokása szerint igen nagy fenekelt kerített a dolgának. Az ideges segédjegyzőt ez kihozta a sodrából, összeszóllakozott a földmivessel s mikor az gorombán felelt: *etrakult dühében két rántott és úgy összeszurkálta, hogy sok sebből vérezve vitték el a jezsuita lakból.* Bereczki persze szörnyen szánta-bánta a tettét, bosszúnat kért a megsértett embertől, de a dolgot nem lehetett elsimitani, a gazda bűnvádi panaszt emelt a törvényszéknél, mely a segédjegyzőt súlyos testi sértés miatt helyezte vád alá. Most kapta meg Bereczki az idézést a végtárgyalásra s ezért menekült el a földi bíróság elől.

— **Elgázolta a villamos.** Ma reggel a váci-kört 17. számú ház előtt egy harminc évesnek látszó munkásember vállán nagy papircsomaggal közvetlenül a 138. számú közvágóhídi villamos kocsi előtt át akart menni, de megboltolt s a kocsi előtt elesett. A kocsivezető **Török József** rögtön ellenáramot adott, de a szerencsétlen ember, aki a nála talált iratokból valószínűleg **Batár Józseffel** azonos, a szenvedett sérülések következtében nyomban meghalt. A tanúk igazolják, hogy a szerencsétlenségnek **Batár** könyörgő vizsgálatlansága az oka, mások még azt mondják, hogy az illető oly magaviseletet tanusított, mintha öngyilkos szándékkal vetette volna magát a sínre.

— **Letartóztatott nemzetközi család.** A müncheni rendőrség már 1892 óta körözlet két szélhámost, aki Bajorországban orvosnak adta ki magát. Azt híresztelték, hogy Indiából valók és számos embert érzékenyen megkárosítottak. A körözésnek nyolc évig nem volt eredménye, míg végre most letartóztatták őket Bécsben. Megállapították, hogy nem Indiából valók. Az egyik a Rajna tartományban született és kémikus, a másik csakugyan orvos és Budapestre való, a neve **Krudy Jenő Sándor**.

— **Öngyilkossági kísérletek.** **Kostyán Jenő** jegyzősegéd az éjjel a tabáni ba'gállamásról a Dunába vetette magát. Szerencsére még élve kimentették s bezárártották a Rókus-kórházba. — **Hinz** 28-ik számú anonné ma dében atyjának Práter-utca János szobán alott levő lakásán jobb halántékán lötte magát. A mentők életveszélyes sebével a Rókus-kórházba szállították.

— **A Telefon Hirmondó** ma, a nagyhét utolsó napján csak déli fél 1 óráig fogja újdonságait felolvasni, azután az olvasás szünetelni fog. Délután 4 órától 7-ig katonazenét, este 8-tól 11-ig pedig katonai és cigányzenét fog közvetíteni az előfizetők szórakoztatására.

(x) **Legjobb egyenruhák,** legszebb díszöltönyök, legolcsóbb libériák, revolverek és fegyverek **Tüller Mór** és társa, cs. és kir. udv. szállítóknál Budapest, központi városháza.

(x) **Linhart Vilmos** festő műtermében készülnek: Arkoképek, szentképek, gobelin-dekorációk, aquarell stb. festmények művészi kitelben. Festett fényképzési hátterek és színpadok kölcsönbe kaphatók.

(x) **Husvétii tojások és fecskendők Kertész T.-nál.**

(x) **Akácia-arokró** 2 korona. Akácia-zsappan 1 korona. Akácia-poudre, fehér, róza, kréme 1 korona. E kiváló arcszépítő és tisztító készítmények törvényesen vannak védve. Kaphatók a gyógyszerár-tárakban. Főraktár: Krieger Gy. gyógyszer-tára Bpest, Kálvintér.

Stefánia könyve.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Bécs, április 13.

Ma reggel a Lechner-féle könyvkereskedés kirakataiba egy új könyvet tettek ki, amelynek címlapja ez:

A közönség megostromolta a könyvkereskedést és néhány óra alatt szétkapkodták az első kiadást. Szól pediglen ez a nagy kiadói siker első sorban a könyv szerzőjének: **J. Lüsennek**, ennek az új irodalmi névnek, amely mögött, a mint azt már a reggeli lapok kipattantották — **Stefánia, a volt özvegy trónörökösé, férjzett gróf Lónyay Elemérné rejtvénykötet.**

Stefánia könyve tele van apró finomságokkal, őszinte vallomásokkal a lelki életéről, sok-sok szubjektív panaszszal és találó megjegyzéssel. Az egész könyv egy nagy gyónás.

Ime néhány részlet belőle:

(A házasságról.)

Azok a házasságok, amelyeket vonzalomból kötöttek, általában rosszul végződnek, csak regényben lehetségesek; a rokonérzés elég — úgy mondják — „a szerencsés házassághoz.” Nekem nem ez a véleményem. Akinek szíve van, érzi, hogy a házasságban valami másnak kell lennie, mint a társasági konvencionálnak, valami másnak, mint az állás és a vagyon egyenlőségének... Nem okvetlenül szükséges, hogy a vonzalomból kötött házasság szerencsésen legyen; sőt úgy tetszik, hogy éppen az ellenkezőjének kell történnie, ott tudniillik, ahol tiszta vonzalomról van szó, amely két, egymáshoz méltó szívben fakad, amelyet a becsülés táplál (s taliméno de respect) és amely nem hal meg a drága lényről, hogy a siron túl újra föltámadjon!

(Az életéről.)

Ha regényben olvasná az ember, a fejét rázná és ezt mondaná: Tulzott! Ez a valóságban nem történhetik meg. — *De mégis* megtörténik és nagyon gyakran, amint hogy az élet egyáltalában gyakran sokkal rikítóbb színekkel fest, mint az író tolla. Az író meséjét hozzá alkalmazza a közönség izléséhez és főleg a képességéhez, a sors kevésbé tekint erre és sok millió regényalakját vad kedvvel dobálja ide-oda a földgolyón; nem kérdi: *elhiszik-e*, amit ezzel vagy azzal művelnek? Cselekszik... A sors cselekvő személyeit nem teszi bele valamelyik irány Prokusztész-ágyába, hanem ma is súlyos sebet üt, amint tegnap ütött és esztétik mélyen belemártja az emberek szíve vérebe.

(A boldogságról.)

Hányszor nem mentél már el életemben a boldogság mellett?! Meglátott, de nem állt meg nálad. Megcirógatott finom kezével és te nem merted megragadni. Aztán eltűnt. A felületesség, vakság, félelem vagy a diszkreció, — vagy talán a lelkiismereti aggodalom visszatartott, — és a következő pillanatban már — késő volt. *Késő volt!* Eltévészetted hivatásodat! Boldogságot eltűnt...

(Békülés a sírnál.)

A halál fenségese színe előtt elnémul minden perelés, amelyet az élő tévedésői felidéztek. Megbűnhődött a bűnért, kiengesztelte, — és némán tiszteljük, becsüljük emlékét a halottnak, aki immár örök bírāja előtt áll.

(Beatus ille...)

Óh miért is nem születtem egyszerű környezetben, valahol a tengerparton, valami kis halászközségben, ahol az ember közelebb van a boldogsághoz és a békességhez, mint a mi komplikált társadalmunk magaslatain! A boldogság a természetben van; ami a természetől eltávolít, a boldogságtól foszt meg.

(Uj élet.)

Az ember soha sem felejt igazán, ha nincs elég bátorsága, hogy előbbeni életével határozottan és örökre szakítson.

(Elhagyottan.)

Szüleim, barátaim, lassan-lassan mindenki elhagy engem. Látom, amint az élet mozgalmal tengerén más-más hajóra szállnak. Mindegyik ha'ó másfelé indul, de ide tér vissza. Csak az én hajókám marad meg a szeretett part mellett...

(Jövel, nap!!)

Hát lehetséges? Hosszu, bosszu, félelmetes, sötét éjszaka volt körülöttem — és ime most egyszerre a fekete felhős ég alján rózsás reménységű mutakozik, valami fényes sejtelen, amely világszágát és meleget ígér! Hát föl száll-e még az én napom a maga tündökletes szépségében?! Meleg sugarával meg fog-e enyhíteni?! Elcsókolja-e arcomról a könnyeket?! — Jövel nap, jövell, — szegény, csaknem elhervadt rózsára találsz, amelyről a töviseket nehéz kézzel tépte le a sors!

(Ötletek.)

Azok az emberek, akik utolsó csepp vérüket értnek föl akarják áldozni, az első cseppel többnyire igen takarékosak.

Régi barátoknál a lelkek érintkeznek, az ujaknál a kezek, — az ismerősöknél a keztyűk.

Két ólog határtalan: az égbolt és az ostobaság.

Ha össze is kötjük ismét a barátság elszakadt kötelékét, férjezt a csomót mégis csak érezni fogjuk.

A közölt részletek mutatják, hogy a közönség nem várhat a könyvtől holmi pikáns vagy szenzációs leleplezéseket vagy kulisszatörténeteket.

J. Lüsén könyve egy költői értékű napló, amelynek soraiból könnyezve és mosolygva, reménykedve és kétségbeesve, bilincsekben és immár szabadon egy jól ismerő arc felénk, akinek sorsát a nyilvánosság ösmeri.

Azért is érte meg a napló minden sorát.

Gyilkos pópa.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Pétervár, április 9.

Az orosz paraszt nem tiszteli a lelkesét. És ez éppenséggel nem esodlatos. Az orosz pópa elvégzi az egyházi szertartásokat, aztán ki megy a templomból és többé nem lehet lelkiekben mintaképe a népnek. Az Isten szolgálja semmivel sem különb a parasztnál. Iszik és kártyázik. Olykor egész éjjelen, olykor egész napon át. A színódus érzi ezeket a nyomorúságos viszonyokat és nem egy szigorú rendszabályt szabott már a pópák kiesapongásainak a megfékezésére, de mindhiába: Oroszország nagy és a cár messze van...

A kasani kerületben most gyilkosság miatt áll a törvény előtt egy pap. A parasztság lázong és már-már kész lenne kápolnákat és templomokat rombolni. Mert nem is egyes-egyedül a pópájának az elvetemültségét tárja föl a gyilkosság, hanem a törvényszék ítélőbíráit is.

A kasani kerület hihetd pópája meggyilkolt egy parasztot, hogy hatalmába kerithesse áldozatának a feleségét. A gyilkosságról már hetek óta beszéltek a faluban, de a hatóság még mindig nem volt róla tudomás. Végre a parasztek összeszedelkeződték, beállították a kerületi törvényszék bírójához és följelentették a lelkesüket. A bíró nem is faggatta őket, a gyilkosság részleteit is ismerte már.

A pópát vád alá helyezték. A faluban mindenki szentül hitte, hogy Szibériába jut a gyilkos pap, de nem így történt. A reverendás gyilkost az esküdtek fölmentették. Hogy ez a fölmentő ítélet hány ezer rubelbe került a pópának, arról sokat beszélnek.

A gyilkos egyházi kerületében a megdöbbentően igazságtalan ítélet kimondása óta valószínű forrongás van. Am aligha fog a gyilkos

megszabadulni tette gyümölcsétől. Az ügyész nem nyugodott meg a fölmentő ítéletben és a gyilkost legközelebb újabb esküdtzsek elé állítják.

Az egytől-egyig megvesztegetett esküdték tegnap ítélték a kasani kerület lelkészének a gyilkossága ügyében. A pápa ellen a meggyilkolt paraszt felesége tette a legmegdöbbentőbb vallomást.

Az egész gyilkosságba és szörnyű előzményeibe egyaránt bevilágít az áldozat feleségének a vallomása.

— Tizenkét éves leány voltam, — vallotta a fiatal özvegyasszony — mikor a pápa házába kerültem. Árva voltam és a pápa megsajnálta. Legalább azt mondta, mikor magához vett. De rossz, gonosz lelkű a pápa. Elcsábított. A faluban sok rosszat beszéltek rólam is. És ez a sok rossz mind kevés volt ahhoz képest, amiről csak a pápa szobája tudna vallomást tenni. Hogy pedig a falubeliek megfenyegették a pópát, engem nyakába varrt egy legénynek, Vasziljevics Karonak. Sohasem szerettem ezt a legényt. A pápa meg csalogatott magához. Karácsony előtt egy nappal azt mondta, hogy öljem meg az uratam. Én megmondtam, hogy nem teszem. Erre rábeszélte, hogy küldjem hozzá az uramat, majd ő végez vele. Elküldtem a szegény uramat. A pápa karácsony után egy nappal megölte, el is temették. A faluban aztán kezdtek beszélni, hogy az uramat én öltem meg. Hát meg kellett vallanom az igazat...

A gyilkossággal vádolt pápa cinikusan hallgatta végig ezt a vallomást. Néha-néha rámosolygott egyik-másik esküdtre, mint akinek biztos kézből van az ügye. Föl is mentették az igazságot osztó népbírák. A szenátus semmitőszéke azonban már hozzájárult az ügyész főlebeszéséhez és a reverendás gyilkos ilyenformán még se fogja Szibériát elkerülni.

—cs. —w.

A világkiállítás megnyitása.

Budapest, április 13.

Holnap nyitja meg *Loubet* elnök a párisi világkiállítást, amelyre az összes művelt népek évek óta lázas munkával készülődnek s amely lezárja a múlt század kulturális mérlegét és meghatározza az új század művelődésének kiindulási pontját.

Dicsőséges dokumentuma akar lenni ez a sok száz pavillon annak, mire vitte az emberi-ség sok ezer év fáradhatatlan munkája után. Be akarja mutatni, hol tartunk ma. Képet akar adni a századvég nagy erőfeszítéseiről. Meg akarja csillogtatni a modern ember érzését a művészetek alkotásaiban, tudományát a munka minden egyéb terén.

Hü tükre lesz-e a manák? Tökéletes vizum repertumot fog-e adni mindarról, amit akarunk, amire törekzünk, ami a lelünkkel előre hajtja? Ki tudja! Ma még fogalmat sem alkothatunk magunknak arról, hogy minő lesz ennek a világ-sereglegésnek a képe. A kiállítás még nem kész. Vannak osztályai, amelyeken még hetekig fognak dolgozni. Mások rövidebb idő alatt is elkészülnek, de a kiállítás megnyitásának napján még alig látni valamit. Az idegenek légióit ontják magukból a vonatok, Páris felé kezd, az árak már felszöknek. De a kiállítás tulajdonképpen még nincsen meg. *Loubet* elnök ugyan holnap, szombaton délután kettőkor már megnyitja, de az ötszáz meghívott vendégnek még állványok közt kell majd botorkálnia, ha ugyan a szinte járhatatlan, feneketlen sárral fődött utakon eljuthat az egyes pavilonokig. Mert Párisban, mint egy táviratunk jelenti, tegnap este óta zuhog az eső s a kiállítás területén rögtönzött utak majdnem járhatatlanok, vagy legalább is oly rosszak, hogy csak néhány ósvényen lehet gyalogszerrel átváltozni. A párisiak nagy aggodással néznek az elkészületlen kiállításra, mert attól tartanak, hogy sok idegen hónapokra halasztja el megérkezését e miatt. A párisiak ugyanis legalább egy milliárd látogatóra számítanak s a vendéglősök, üzletemberek, bérkoesik e szerint rendezkedtek be.

A nagyközönség vasárnap reggel nézheti

meg először a kiállítást, amennyiben a rossz utak s a még nagyban folyó munkálatok megengedik. Hogy mégis járhatóvá legyen a kiállítás területe, a kormány 1500 műszaki katonát rendelt ki. Talán megbirkóznak valamiképp a tulontul nagy feladattal és legalább néhány pavillon hozzáférhető lesz. Ha azonban az idő még néhány napig makacsodik, akkor nincs az a hadsereg, amely járhatóvá formálja a kiállítás útjait. Ez különben a nagy világkiállítások rendes sorsa: nem készülnek el idején, a megnyitáskor zuhog az eső, a bezárások pedig óriási a deficit, ami temérdek vállalkozót, kereskedőt, iparost juttat koldusbotra.

A kiállítás tartalma alatt a legkülönbébb kongresszusok, gyűlések csődítik össze az embereket a világ minden részéről. Ezekről meglehetősen részletesen beszámoltunk már. Egy új programpontról értesít most párisi leveleznünk, amely nem lesz érdektelen. E hírünk szerint mensokára olyan katonai látványosságot rendeznek Párisban, amilyenben még nem volt alkalma a közönségnek gyönyörködni. A francia vezérkar ugyanis egy nagy hadgyakorlat tervét dolgozta ki, melyet nem messze Párisól, a Szajna és a Marne folyók közti területen fognak megtartani. A hadgyakorlaton négy hadtest és két lovas hadosztály, vagyis *tíz ezer lovas és száz üteg* gyorstüzél, vagyis *400 ágyú* vesz részt.

A hadgyakorlat után az összes katonaság — számszerint százezer — a Páris mellett elterülő longchamps-i mezőkre vonul, ahol *Loubet* elnök, több uralkodó jelenlétében, szemlét tart a csapatok felett. Ha tekintetbe vesszük, hogy a budapesti katonai szemlén a körülbelül tizenöt-ezer emberből álló csapatok elvonulása egy óra hosszat tart: a longchamps-i szemle legalább is hét óra hosszat fog tartani.

Páris, április 13.

Holnap lesz a világkiállítás hivatalos megnyitása. Nagy tuzás volna azt állítani, hogy a kiállítás minden részletében kész. Osztózik a nagy kiállítások közös sorsában; megnyitása napján csak külsejük mutatja a befejezett alkotás képét. De ha az ember tekintetbe veszi a kiállítás reppant területét, be kell vallania, hogy ott óriási nagy munkát végeztek. Ami a kiállításnak a holnapi napon való toilletjét illeti, nem kell senkinek sem aggódnia. A franciák fényes ünneprendezői tehetségükkel itt is csodákat fognak művelni. Biztosak lehetünk a felől, hogy a holnapi ünnep fényes és gyönyörű lesz. Banális volna, ha le akarnók írni azt a lázas tevékenységet, melyet az utóbbi napokban éjjel és nappal kifejtettek. Nincs találé kifejezés annak a sürgés-forgásnak a megjelölésére, mely a kiállítási területen uralkodott. Valódi szimfóniaja volt a munkának, szakadatlan kalapálás, fűrészelés és gyalulás, az emberek és gépek egybevágtó összeműködése, minnek következménye az volt, hogy a kép majdnem pillanatról pillanatra változott. Minduntalan más-más épületről szóltott le a külső gerendázat és a maga igazi pompájában tárult a szemlélő elé. Különösen éjjel a villamos fényvelők és a fáklyák világításánál valóban fantasztikus jellegű öltött a kép.

Legelőnkebben természetesen a Mars-mezőn foly a munka, a hol a volt gépesarnok áll, közepén a diszteremmel, mely a holnapi ünnepély színhelye lesz. Itt is e pillanatban még nagy a zűrzavar. Azt hiszi az ember, hogy romhalmaz közepén áll, de aztán villámgyorsasággal óriási seprükkel eltávolítják a kirendelt katonák a törmelékot és ezer kéz fog hozzá a parkett feltetéséhez. Mások meg a gobelinokat erősítik a falakra. *Picard* főigazgató személyesen vezeti a munkálatokat és szemlét előtt nő ki a pázsitparkett a diszterem körül.

Hogy a holnapi napra való előkészületek akadálytalanul folyhassanak, a kiállítás területén néhány napra be kellett szüntetni a koosiforgalmat.

A holnapi ünnepély délután két órakor kezdődik. A hivatalos program szerint, melynek élén a köztársaság jelszava: *Liberté, égalité, fraternité* olvasható, az ünnepies aktus a Marsellaise-szel kezdődik, melyet a konzervatórium növendékei a garde republicaine zenekarának kísérlete mellett fognak énekelni. Aután Massenet ünnepi indulóját fogják eljátszani, mire a kereskedelmi miniszter beszédet intéz *Loubet* elnökhöz, melyre az felelni fog. A beszédek után *Saint-aëns* himnuszát Hugó Viktorhoz és *Dubois* konzervatóriumi igazgató Marche heroique-ját játssza a zenekar.

Azután az elnök a legrövidebb uton körül fogja járni a kiállítási területet és a Mars-mezőre

visszatérve a villamossági és a vizipalota épületeit szemléli meg és onnan a gyárakhoz kísérik. Itt a Szajna bal partján három gőzös várakozik az elnökre és vendégeire, a miniszterekre, a diplomácia kar tagjaira és a külföldi kormánybiztosokra. Ezzel a hajókázással, mely a Sándor cár hidjáig terjed, a kiállításnak ezt a részét is inaugurálják és pedig a Szajna jobb partján a Trocaderót, a kongresszusi palotát, Ó-Páris palotáját és a kertészeti kiállítás palotáját, a Szajna baloldalán a várszerű hadügyi palotát, a 22 nemzeti, jellegzetes stílusban épült házból álló rue de nation és az Esplanade des Invalides épületet butoraival és lakásberendezéseivel.

Sándor cár hidjánál az elnök vendégeivel kiköt és a hidon áthaladva, azt is felavatja. A hid végpontjához érve, *Loubet* az ott épült művészeti paloták is megfogja nézni és azután visszatér az onnan nem messze lévő Elyséebe. A Marstőre, a Sándor cár hidjához és onnan az Elyséehez vezető utakon katonaság áll majd sorfalat.

A megnyitás után azonnal ismét bezárják a kiállítást és csak vasárnap nyitják meg újra a közönség számára, mely kétségtelenül nagy tömegekben fog a kiállításba özönlenni, mert a párisi nép egész lelkével csügg a kiállításon.

Bécs, április 13.

A *Wiener Abendpost* az ötödik párisi világkiállítás holnapi megnyitóját, mint nagy napot üdvözli, amelyet nemcsak a francia nemzet, hanem a föld egész kultúrarsadalma ünnepek tekint. A munka felmagasztalása, amely a kiállítás óriási tervét áthatja, az egybegyűlt nemzeteket közös harmonikus érzésekkel fogja egybefűzni. A sokféle érdekű nemzetek közlésege remélhetőleg enyhíti az ellentéteket és biztosítja a világ békéjét. Az évszázad magasztos végső akordja erópróbjája a munkásvilágnak, amely holnap a meghó itot kultura magasztaláról tekint a jövőre időkbe.

SZÍNHÁZ, ZENE.

**** Pálmay Ilka, mint Szép Heléna.** A Népszínház igazgatója és Pálmay Ilka közt a *Szép Heléna* vendégserleplésre vonatkozó tárgyalása, ugy látszik, mégis eredményre vezetnek. A diva csak azt kötötte ki, hogy a szerepet a régi fordításban játszassa, minthogy az új fordításban való betanulása a szerepek hosszabb időt venne igénybe. Pálmay Ilka valószínűleg négyszer fog fellépni egykori híres szerepében.

**** Tíz szinligazgató.** Az Országos Színész-Egyesület tanácsület tanácsület tartott, amelyen utólag kért szinligazgatói engedélyek kérdésével foglalkozott. A tanács az előtte fekvő tizenegy kérvény közül tízet kedvezően intézet el s a következő igazgatóknak véleményezte a konzesszió megadását:

Kárpáthy György, Hevessi József, Bíródi Károly, Demény Albert (uj), *Fekete Miksa, Fekete Béla, Gáspár Jenő, Zoltán Gyula, Monori Sándor, Nagy Dezso.*

A konzesszió-kérvények kedvező elintézése abba a nehézségbe ütközött volna, hogy a kérvényezők nem tettek eleget az egyesülettel szemben anyagi kötelezettségeiknek, de ezt a nehézséget a belügyminiszterin elhárította azaz, hogy hátralékait a minisztérium fizeti be az egyesület pénztárába a vidéki színészet szubvenciójára szánt alaphól. A kiadott tíz konzesszió folytán közel kétszáz szerződés nélkül maradt vidéki színész jutott szerződéshez.

**** Az Arany Kakas szerzői.** *Blumenthal* és *Kadébug*, Az Arany Kakas német szerzői, akik egyidőre szöváltak, újra egyesültek s új, egész estét betöltő bohózatot írtak. A darab a jövő évadban egyik *berlini* színházban kerül bemutatásra.

**** A Kisfaludy Színház bemutatója.** A *Kisfaludy Színház*ban husvét vasárnapján érdekes bemutató lesz. A bemutató, amely egyuttal a színház megnyitóját előadása is, *Ibsen* új drámája, *Mire feltámadunk* kerül színe *Goda Géza* fordításában. A darab szereposztása a következő:

Rubek — *Pataky*, Maya — *Makó Aida*, Ulfheim — *Almásy*, Irén — *Garay Ilona*, apáca — *Haraszty Margit*.

Az új *Ibsen*-dráma érthető érdeklődést fog kelteni.

**** Duse Berlinben.** *Duse* Eleonora tegnap elutazott *Bécsből* és *Berlinbe* ment, ahol két estét át fog vendégserlepleni a *Lessing-Theaterben*.

**** Új eredeti operett.** A *Kisfaludy Színház* még ebben a hónapban új eredeti operettet mutat be. Az operettnak a címe *Amor az iskolában* s szerzői *Frank Rikárd* és *Magyar Bertalan*. Mindkettő új ember a színpadon. Az operett bemutatója április huszonegyedikén lesz.

**** Tina di Lorenzo Amerikában.** *Tina di Lorenzo*, a budapesti vendégserleplésből is ismert olasz dráma művésznő, amerikai vendégserleplésre indul tarsulatával. A művésznő Argentiniában kezd vendégjátékait.

**** A Solymossy-iskola művészestéje** A Solymossy-féle sziniiskola növendékei április 21-ikén és 22-ikén művésztel rendeznek *Dombóvárott*. Az est programja változatos. A közönség körében nagy az érdeklődés a kifizető hírnevű iskola előadására iránt.

**** A Népszínház újdonsága.** A Népszínház legközelebbi újdonsága, mint értesülünk, *A muzsai bankó* című új népszimű lesz, amely még ebben a hónapban bemutatásra kerül. A darabot tegnap tartották meg az olvasópróbát.

**** A Kornevillet harangok rekordja.** Lecog mester *Angot asszony* kívül, amely tudvalegőleg a világ legtöbbszor előadott operettje, énekes darab alig ért el olyan eredményt, mint *Planquette* darabja. *A kornevillet harangok*. Ez az operett a napokban érte meg a párisi Gaité-színházban az *ezernyolcszázadik* előadását.

**** Rákosi Szidi visszalépése.** Rákosi Szidi, a Nemzeti Színház művésznője, egy esti lap értesítése szerint, arra való tekintettel, hogy fia *Fedély László* lett a Nemzeti Színház igazgatója, kilépett a színház kötelékéből. A művésznő a *Magyar Királyi Opera* jatkésmestere lesz.

**** Melba asszony elvált.** London művészi köréit egy szenzációs válogató foglalkoztatja most. A válogatópör hősnője *Melba* asszony, a hírneves énekesnő, aki az ideai hangversenyvadás alatt nálunk is megfordult s aki most elvált férjétől, *Armstrong* úrtól. Jobban mondva, *Armstrong* ur vált el tőle, mert ő indította *Melba* asszony ellen a válogatót, még pedig szép színésznőként éppen nem ritka jogcímen, — hütnen elhagyva miatt. A bíróság a napokban kimondta a választ és a házaspár tizenhat éves fiának gondozását a férje bízta.

**** Dalünnepély Szatmáron.** A jelen év folyamán Debrecenben megalakult *Tiszavidéki dalszövetség* első dalár-ünnepélyt június hó 29., 30. és 31. 1-én Szatmáron fogja megtartani. Ez ünnepély egyuttal a szatmári jóhirű daleykesületnek 25 éves jubileuma lesz. Az ünnepség főbb pontjait a rendező-bizottság a következőképp állapította meg; Június 30-ikán délelőtt jubileumi közgyűlés. — Össz- és külön próbák tartása. Este az egyes daleyketek előadása szabodon választott darabjaikkal a Városi színházban. Vascsora a Kossuth-kertben. Július 1-én d. e. zenésmise a katonai zenekar közreműködésével a székesegyházban. Összdarabrak előadása a Városi színházban. Deután kirándulás a szőlőhegyre, esetleg Erdődre.

**** Egy amerikai színház égése.** A csikagóli *Columbia*-színház, amelyben európai művészszevezetességek rendszeres vendégszerepeltnek szoktak, nemrégiben leégett. A tűz éppen próbaközben ütött ki az épület egy mellék részében s a próbán lévő színészek csak akkor vettek már észre és menekültek ki a színházból, mikor a tüzlököt már javában fecskendezték a lángban álló födelet. A nagy zavarban ugyanis senkinek sem jutott eszébe, hogy a színházban lévő színészeket is értesíteni kellene a tüzről. A színház tetőzetek ezekre menő nézőközönség jelenlétében omlott be. A tűz által okozott kár megközelíti a kétszáz ezer dollárt.

MŰVÉSZET.

Képek és festők.

München, április 12.

A secesszionisták tavaszi tárlatra megnyitják, de nem okoz valami nagy örömet. Jó kép és jó festő kevés van ezen a kiállításon. A Lenbachok, Stuckok a Gaspalastnak dolgoznak szívesebben, hol igazán hozzájuk méltó környezetben s tisztogvált és művészszerű képzett közönség előtt vannak. A Gaspalast öt ezer képével szemben itt alig 2—300 munkát láthatunk, melyeket majdnem minden előzetes kritika nélkül bocsátanak a nyilvánosság elé, amennyiben egyesületi tagtól bármit elfogad a tárlat intézősége. E szerint számtalan műáros időszakai szalonjának nagyobb jelentősége és értéke van, mint e tekintélyes tárlat egésze alatt levő gyűjteménynek. A megtekintésre azonban mégis feltétlenül érdemes a kiállítás, mert a tömörked szkkiz és az iskolaszobába, élelérsre való, s jelenleg még komolyan nem vehető rajzlaton kívül néhány kiváló becsű festmény is akad.

A művek felét egy nemrégiben elhunyt festő, *Wilhelm Dürr* hagyatéka teszi ki. Róla keveset tudott eddig a publikum, de maga a céh sem ösmerte. *Dürr* folyton-folyvást vándoruton volt, egy festékes ládával bekalandozta egész Németországot. Vadász-jelenetekkel teltette meg a vidéki urházak falait, kijavította a templom megviseit *Máriáját*, s boldog volt, ha letéve az esetet, asztalhoz ülhetett a rend jól táplált barátaival, s késő estig poharazgatót valók. Ezen közben csinált olajportrét, — a korsómáros vagy a gazdag bérlő feleségének arcát — akvarellt, pasziellt, mindent becsületesen és olcsón. Természetesen az örökségben talált képek legkifinomottabbjait hozták csak el a schwabingzi szo-

moru legénylakásból: *Szent Ceciliát*, *Magdolnát*, a *Szüzanyát* a gyermek-Józsuát s egy csomó vázlatot és tanulmányt jobbára elraktárhoz. A vázlatok kivétel nélkül elsőrangúak, ám a kidolgozott vázson már azok mögött marad. Brillánsan gondolta ki a dolgait ez a kőbor művész, de a kivitelnél rendezet-rint elvesztette a talajt s a vonalak és színek mag- gokkal ragadtak. Más temperamentum és kedvezőbb körülmények mellett talán páratlan tanár lett volna belőle.

A nevek közül *Fritz von Uhde*, a secesszionista- ták elnöke ezuttal igen bágyadt. Férfi-portréja el- nagyra, leányának arcépe pedig rettenetesen keserű. *Dachau* tanulmányaival sem birt *Uhde* a középsze- ren fölülemelkedni.

Habermann lovagnál már meg kell állani. Ugyan- csak fmos tehetség, tanult és módfelelt érdekes. *Habermann* katonatiszt volt, az arany épauletes waffen- rockot tette le a művészakabátért. Két hónap alatt elkészült azzal, amihez másnak két év kell, s akkor palettát fogott. Sorra vette szerelmeit, emléket emelt mindnek. Istenem, milyen gyönyörűségre lehetett ebben, memoárt írni, megismételni, végigélni újra ifjuságát. Asszonyok sétálgatnak el előtte, szuhognak a szoknyák, csókok és sóhajok, melyekből mind több és több lesz.

Ez a fiatal ember csakugy tisztában van az asz- szonynyal, akár *Lenbach* vagy *Bastien Lepage*, s olykor- olykor nincsen is mesze e két mestertől. Az ő négedés, kocsés, s rendkívül finom modelljei elűnnek a robosztus germán Anna-Mariéktól, azt a rokokó-kort juttatják eszünkbe, s szinte várjuk a menette-muzsikát. Ro- kokó felfogású tédsképe törtöt színeivel azonnal megkapja a nézőt, memkülönben az a grafiózus pasz- tellije, amely egy ülő nőt ábrázol. Másik pasztelljén (olvasó nő) fekeidvel, rózsaszinnel és sárgával ér el bámulatos hatás.

A berlini *Walter Leistikow* tizenkét művével szerepel. *Tájkép*, *Nyár*, *A fűfák* című képei a leg- figyelemremélőbbek. *Leistikow* nem részletez, töme- geket fest sok erővel. Neki egy egész erdő: egy da- rar, még pasztelljeibe is igyekszik ezt a technikát belevinni. Feltűnőbbet produkáltak még hasonló mo- dorban *Hoelzel* (tempera-képek), *Herterich* s *Schramm- Zittau* állattanulmányokat.

Angelo Jank, a *Jugend* illusztrátora pár meg- jelent rajzának eredetijét állította ki. Házító-tanul-mányokat *Egy öveg fészék*-ből, ahogy a katalógus jelzi. Egy-két színt használ, feketét és pirosat leginkább. Benn van ezekben az apró krétarájakokban a pusztuló ó-német falu egész melankóliája, nyomorúsága.

A mecénás *Luitpold* az idén *Mathews Schiesitt* tünftette ki, megvásárolván annak *Templomjárás* című olajfestményét. Egy vén pár halad a szürkületben misére. Tenyérfi területen, szürkében és kétkben tar- tott tuatkép.

Ezzel aztán beszámoltunk az összes említésre méltó secesszionista művekről.

Kacser Vilmos.

EGYESÜLETEK.

(A magyar állami tisztviselők országos szö- vetsége) 19-ikén délután 6 órakor rendkívüli vá- lasztmányi ülést tart, melynek tárgya: A szolgálati pragmatika tervezete.

(A protestáns irodalmi társaság nagygyű- lése.) A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság idei nagygyűlést a pozsonyi evangélikus egyház meg- hívása folytán Pozsonyban tartja. A gyűlés előkészí- tése végett *Szűcs Farkas* társulati tiktár a minap Pozsonyban járt, ahol a rendezés ügyében *Günther Vilmos* egyházi felügyelő elnökével és a pozsonyi protestáns körök részvétele mellett értekeletet tar- tottak. A nagygyűlést valószínűleg szeptember 18—19. napján lesz, érdekes programmal. A társaság meg- jelenő tagjai a pozsonyi egyház vendégei lesznek. A nagygyűlést megnyitó istentiszteleten egyik ref. püspök mond imát és egy evangélikus teológiai tanár mondja az ünnepi beszédet. A nagygyűlésen Gyurácz Ferenc püspök és Hegedüs Sándor keres- kedelmi miniszter elnökönek. Főelőisokul egy luteránus és egy kálvinista irodalmi kitűnőséget kér- nek föl. A gyűlésre utazó tagok számára kedvezmé-nyes vasúti jegyet fognak kioszközölni. A gyűléssel kapcsolatban másnap országos protestáns kongresz- szust is tartanak a két protestáns egyház tagjai.

(A budapesti artista egyesület) tegnap dél- után tartotta rendes évi közgyűlést. A közgyűlést a betegsége miatt meg nem jelent *Somossy* Károly hely- lyett *Steiner* Nándor alelnök nyitotta meg. *Dr. Fischer* Mór tiktár felolvasta az évi jelentést, amelyet *Dr. Földes* Árpád egyleti ügyész indítványára tudomásul vettek, s elhatározták, hogy az egyesület tagjai előadásai- kal a magyarosodást segítse elő. A pénztárosi je- lentés tudomásul vételre után a választásokat eittekt

meg. Elnök lett: *Somossy* Károly, alelnök: *Steiner* Nándor, tiktár: *Dr. Fischer* Mór, pénztáros: *Weisz* Vilmos, ellenőr: *Raab* Sándor, gazda: *Chorini* R., számvizsgálók: *Köszegi* Jenő és *Mandi* Albert.

(Az Országos Magyar Iskolaegyesület) évi rendos közgyűlést folyó évi április 21-én, délután fél 5 órakor, az új városház (Váci-utca, ezeltől *Lip- pót-utca*) közgyűlési társalgó-termében tartja meg, a következő napirenddel: 1. Elnöki megnyit. 2. Tóth *József* egyesületi alelnök, postmegyei tanfelügyelő jelentése az egyesület óvodáiról. 3. A számvizsgáló- bizottságnak az 1899-ik évi zárszámadásra és va- gyonmérőlre vonatkozó jelentése. 4. 1900-ik évrre szóló költségvetés megállapítása. 5. A Nemzeti kaszi- nónak egyesületünk javára tett alapítvány kamatai felett való döntés. 6. *Andrássy-érem* adományozása, tükös szavazással *Tatai Adolfné* uriaszony részére. 7. *Vörösmarty Mihály* születésének 100-ik évfordu- lója alkalmából Kápolnás-Nyék község részére tan- ulók jutalmazására alapítvány alkotása. 8. A folyó évben kilépő felügyelő-bizottsági tagok helyeinek betöltése.

(A *Mária-Dorothea* egyesület) április 22-ikén vasárnap délelőtt 11 órakor, az Erzsébet-nőiskola nagytermében tartja meg XV. rendes évi közgyűlést.

(A *Kereskedelmi utazók egyesülete*) husvét- vasárnapjának délelőtt 11 órakor saját helyiségé- ben értekeletet tart az egyesületi szelvényfüzetek terjesztése tárgyában.

TUDOMÁNY. IRODALOM.

○ **Közgazdasági Lexikon.** A *Közgazdasági Lexikon* második kötete most jelent meg a Pallas irodalmi és könyvnyomda részvénytársaság kiadásá- ban. Közél ezer oldalra terjedő hatalmas könyv, amely félőn sorakozik az első kötet gazdag tartal- mához s becsületlenül válik *Halasz* Sándor és *Mandello* Gyula szerkesztőknek, akik a kiadó vál- lalattal szövetkeztve, elsőrendű irodalmi terméket adnak a magyar olvasó közönség kezébe. A kötet I betűnél (Időbérről) kezdődik s M betűig (Munkás- tözsdéről) terjed, a nélkül azonban, hogy ez utóbbi betű alá első cikke sorozata teljesen be volna fejezve. A még hátralévő harmadik kötet lesz záróköve a mun- kának, mely valóságos kincs bányája a közgazda- sági és társadalmi ismereteknek. Az Ipar alá foglalt fejezet oly elismert szakferiaat tollából folyik, minő Gaál Jenő, *Mattekovics*, *Szterényi József*; az iparkér- dés körébe vagy egyéb cikke: *Iparbíró* (Horváth J.), *Iparfelügyelő* (*Andor Endre*, *Bokor Gusztáv*), *Iparoktatás* (*Szterényi József*), *Ipari fordalom* (*Mandello Gyula*), *Ipari védjegyek* (*Makovecs Gyula*) stb. Nagyobb cikke továbbá: *Iletékek* (*Teleszky* János, *Róka József*), *Index számok* (ifj. *Jankovics* Béla), *Internacionale* (*Somogyi Manó*), *Iskolai takaré- kpénztárak* (*Halasz Sándor*), *Italtermései* adó (*Teleszky* János), *Jegybankok* (*Waldmayer Károly*), *Jobbágyás* (*Acsády Ignác*), *Jövedelem és jövedelem- megosztás* (*Ráth Zoltán*, *Heller Farkas*), *Jövedelmi adó* (*Feiner Frigyes*); kiemelődők ezek mellett: *Javak* (*Navratil Ákos*), *Jaradékemelt* (*Heller Farkas*), *Jelzalog-hitelügy* (*Eber Antal*), *Jószágkezelés* (*Hensch Árpád*), *Jóteknység* (*György Aladár*). A keres- kedelem körébe vagy egyéb cikke közül: *Kereskede- lem*, *Kereskedelmi szerződések*. Kivitelit jutalmak *Mattekovics* Sándor tollából folynak; ugyanó írta meg a Magyarország és Ausztria közt fennálló közgaz- dasági viszonyokat tárgyaló nagyszabású ismertetést, mely főleg a jelen viszonyok közti bí érdekel. *Berzeviczy Albert* (Közoktatás és közmiveltetés), *Miklós Ödön* (Közraktárak), *Ruffy Pál* (Községi háztartás) szin- ten nagy tanulmánytalan vannak képviselve. E cikkeken kívül azonban a különben is a legterje- delmesebb K. betű alá számtalan más jeles iro- dalmi termék került. Ilyenek: *Kartelljég* (*Krasznay Ferenc*), *Kávadó* (*Bamberger Béla*), *Kereseti adó* (*Dr. Exner Kornél*), *Kereskedelmi kamarák* (*Krejsi Rezső*), *Kereskedelmi jog* (*Magyary Géza*), *Kereskedelmi tudakozdás* (*Sasvári Armin*), *Ki- állítások* (*Gelléri Mór*), *Királyi hasonbevevtelek* (*Csillag Gyula*), *Kis és nagybirtok* (*Hensch Árpád*), *Ko- házat* (*Paller Károly*), *Kötött vagyon* (*Bonoz Ferenc*), *Közbiztonság* (*Csiky Kálmán*), *Központi szövetkezeti hitelintézetek* (*Halasz Sándor*), *Közlekedés* (*Neumann Károly*), *Közisztviselők* (*Keleti Ferenc*); a fiatalabb írók tollából: *Kikészítési eljárás* (*Szterényi Sándor*), *Kiskereskedés* (*Vágó József*), *Könyvmivelt* (*Berényi Pál*), *Közegészségügy* (*Szegedy-Maszák Elemér*), *Közutak és vamok* (ifjabb *Hollán Sándor*), *Közérze- lem* (*Paulel Ákos*). A lotyóvédkek cikkeket *Halasz* Sándor szerkesztő írta, akitől a *Lexikon* u. n. kis cikkeinek tanulmány része is ered. A mezőgazda- ság ide vagy ott cikke közül a főbbek: *Méhészet* (*Má- day Zsidor*), *Mezei rendezet* (*Németh József*), *Mező- gazdasági hitelügy* (*Ráth Zoltán*), *Mezőgazdasági ipar* (*Kossutány Tamás*), *Mezőgazdasági munkások* (*Ecséri Laos*), *Szántó Menyhért* és *Jeszenszky Ignác*), *Mezőgazdasági szakoktatás* (*Balás Árpád*), *Mező- gazdasági termelés* (*Vargha Gyula*). A munkás- kérdés anyagához dolgozataikkal hozzájárultak *Ráth Zoltán* (*Munkaszakmások*), *Somogyi Manó* (*Mun- kaszakkamák*), *Moldoványi István* (*Munkázokvetítés*), *Munkaszakmások*), *Fényvessy József* (*Munkaidő*) stb. Az elméleti kér- dések közül *Merkantilizmus*, *Módszer*, *Monopolium*, *Munka* stb. *Navratil Ákos* tollából folynak. Léveletári forrasokról *Tagányi Károly* írt. A *Közgazdasági Lexikon*, melynek gyönyörű kiállítása a Pallas nyom- dájat dicséri, famentos papírra nyomva, 3 kötetben

jelenik meg. A hátralevő harmadik kötet meg ez évben fog megjelenni. Ára kötetenként díszes és tartós félbőrötésben 24 korona.

○ **A kegyelmes asszony gyermekei.** A *Legjobb Könyvek* című regénytar legújabb kötetében *Wollegen* Ernő *A kegyelmes asszony gyermekei* című regénye jelent meg. A kegyelmes asszony gyermekei című regényben a *Legjobb Könyvek* jó olvasmányt ad közönségének.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Vizsgálóbírói kirendelés.** A magyar királyi igazságügyminiszter a budapesti büntető törvényszék területére vizsgálóbíróul dr. *Fuscariu* Gyula törvényszéki bírót rendelte ki.

§§ **A szerelem vándora.** *Wattman* János fiatal vasmunkás egy mulatságon beleszeretett egy *Balateszka* Katalin nevű csinos szőke leányba, aki viszonzta az érzelmeit. A leány szülei azonban nem jó szemmel nézték a könnyelmű fiatal ember sűrű látogatásait s kiadták az utját. A fiatalok azután úgy segítettek magukon, hogy titokban keresték föl egymást. A szülőknek valahogyan tudomására jutott ez az eset s hamarosan férjhez adták lányukat. De nem sokáig örülhettek a frigyesnek, mert a leány faképnél hagyta a férjét, s vándoratra kelt a szeretőjével. Bebarangolták az ország nagy részét, míg végre sikerült nekik az osztrák-magyar államvasúttársaság dognátskai üzemvezetőségénél alkalmazást nyerni. Ott éltek aztán hosszú ideig, míg végre a leány ránt a kedvesére s ezt meg is mondta neki. A mult év szeptember 19-ikén délelőtt kilenc óra tájban *Wattman* beküldte *Kronawetter* János hivatalszolgát a fiatal asszonyhoz.

— Egy kis mondani valóm volna neki, mondta. Legyen szíves, jöjjön hozzám.

A menyecske bement szeretőjéhez, aki ezzel a kérdéssel fordult hozzá:

— Igaz-e, hogy vissza akarsz menni a férjedhez?

— Még nem, de ha még sokáig kell nyomorogni, akkor inkább visszatérek hozzá.

— Abból nem lesz semmi kiáltott *Wattman* s egy késsel összeszurkálta a szeretőjét, majd egy ott heverő fejével kettéhasította a fejét, úgy hogy nyomban kiszenvedett.

A lugosi törvényszék szándékos emberölés bűntette miatt öt évi fegyházzal sújtotta a vádlottat s ezt a büntetést egy a temesvári tábla, mint tegnap *Neuberger* Ignác dr. bírő előadásában a legfelső bíróság is megerősítette.

§§ **A nővér becsülete.** *Grácban* tegnap tárgyalta a törvényszék a *Halm* testvérpár tragédiáját. Árván maradtak apjuk halála után és *Franciskának* tizenkét forint, *bátyjának*, a huszonkétéves *Antalnak* pedig havi tizenöt forintnyi keresményéből éltek. Nyomorúságukat megadással türték és a fiatal, szép *Franciska* egyre biztatta *bátyját*, hogy majd jobbra fordul a sorsuk.

Januárban, nem sok idővel a nagy szerencsétlenség után, meglátogatta a testvéreket egy előkelő külsejű hölgy. Elmondta, hogy egy nyugalomba vonult előkelő katonatiszt érdeklődik *Franciska* iránt és segíteni akar a sorsán. A leány, noha semmi rosszat sem sejtett, visszautasította az ismeretlen jóakaró ajánlatát, mire a hölgy leverten távozott. Nehány napra rá egy gyászruhás, fátalos hölgy jelent meg *Halméknál* s csodálkozását fejezte ki azon, hogy egy nemeslelkű ur jóindulatát olyan ridegen elutasították, egyuttal pedig biztosította őket, hogy az öreg ur nem haragszik azért s még mindig kész segítő kezét nyújtani a megszorult testvéreknek. Beszélte azután az öreg ur nagy vagyonáról, jó szivéről, azokról a fiukról, akiket katonáknak nevelt és a leányokról, akikből az ő segítségével színésznő, koncerténekesnő, nevelőnő lett. Elmondta, hogy a szegény emberek milyen bizalmatlanok azokkal szemben, akik jó szívet közelednek feléjük, hogy nemesszívű emberek milyen sokszor kénytelenek elviselni a szegények csunya gyanuját, hogy ember legyen, aki a sok gyanúsításon keresztül is hozzá tud férni a szívékhöz, végül pedig idézett a *Szentírásból* is megfelelő passzusokat. A testvérek fölmelegedtek egy kissé a sok szép szótól, de azért határozott feleletet nem adtak annak a hölgynek sem.

A titkos jóakaró azonban makacs volt s harmadszor, negyedszer s ötödször is küldött *Franciskához*, sőt amikor ez mind nem volt elég, maga is beállított a szerény hajlékba. Bemutatta magát s szelíd szemrehányással rájuk támadt, hogy miért olyan bizalmatlanok, most, ime, ide kellett jönnie neki magának, podagrás tagjaival. A látogatás eredménye az lett, hogy az ezredek magával vitte a gyermekeket nagy villájába, a fiut beajánlotta a katonai iskolába, a leány pedig otthon maradt, a ház körül.

Egy ideig minden jól ment, *Franciska* jól érezte magát. Amikor aztán otthonossá lett, az ezredek más hurokat kezdett pengetni. Kis feleségének nevezte, ölelgette, a leány azonban gyöngéden elhárította a kedveskedéseket. Az ezredek türelme egy ideig a védekezést, azonban türelme fogyni kezdett s egy hevesebb jelenet után meg is mondta a leánynak, hogy nem az öccse kedvéért mentette ki őket a nyomorúságból s némi hállára tart számot. A leány, amikor megismerte pártfogójuk szándékát, nyomban írt öccsének s kérte, hogy a legközelebbi vasárnapon látogassa meg. A fiu hazament vasárnap s a leány elmondott neki mindent. Kétségbe voltak esve, nem tudták, hogy mihez fogjanak? A régi házba nem térhettek vissza, mert az átköltözködéskor mindent eladtak s elajándékoztak. A fiu nem hagyhatta ott a katonai iskolát, a leány pedig nem tudott álláshoz jutni.

— Nem tehetek semmit, mondta a leány a bátyjának, meg kell halnom.

A fiu természetesen igyekezett eltéríteni rettenetes szándékától, de a leány kijelentette, hogy nem marad egy napig sem abban a házban, ahol nem érezheti magát biztonságban s ahova ilyen gyalázatos módon becsalták. Addig sirt, míg a bátyja is átlátta, hogy tovább nem fogadhatják el az ezredek jószágát s a beteges, exaltált leánynak sikerült rábeszélni a testvérét, hogy együtt haljanak meg. Két pisztolyt szerzett a fiu s elhatározták, hogy egyszerre ölik meg egymást. A szándékuk azonban nem egészen sikerült, mert a leány keze reszketett s nem is tudott bánni a fegyverrel. Ő meghalt rögtön, a fiúnak azonban semmi baja sem történt.

Gyilkosság vádja miatt állították törvényszék elé *Halm* Antalt. A közvádó ugyanis kétségbe vonta a fiu vallomásának a közös elhatározásról részét s mást akart kikutatni a gyilkosság okául, de a vádlottra nem bizonyult rá semmi. Tagadta, hogy ő más okból akarta volna megölni testvérét s ragaszkodott a vallomásaához. A tárgyalásra beidéztek tanúnak az ezredest is, de ő jókán látta meg nem jelenni s egy orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy talán egy esztendeig sem engedi meg az egészségi állapota, hogy ilyen izgalmas tárgyaláson megjelenjen, egyébként pedig, mint írta, egy sem tudna lényeges adatokkal hozzájárulni az ügy tisztázásához.

A törvényszék a vádlottat sok enyhítő körülmény tekintetbe vételével három esztendei fegyházra ítélte, amelyből fél esztendő a vizsgálati fogsággal már lelet. A védő föllebezett, de föllebezett a vádlott terbére a közvádó is.

Legujabb.

A háború.

London, április 13.

A Reuter-ügynökség jelenti *Bloemfonteinből* mai kelettel: Délután érkezett hírek szerint a *Wepeneri* ostromló boerokat nagy veszteséggel visszaverték. Azt állítják, hogy négy parancsnok elesett és két ágyú tönkrement. A boerok, hír szerint, lemondtak az ostromról és észak felé visszavonultak.

Ugyanaz az ügynökség jelenti *Aliwalnorthból* mai kelettel: A boer kommando a *Rouxville* melletti *Storz-Kraal*ból elindult *Wepener* felé.

London, április 13.

A Reuter-ügynökség jelenti *Reddersburgból*: A harmadik angol hadosztály *Bethaniából* ideérkezett. Az ellenség *Wepener*től és *Smithfield*től délre áll. A *wepeneri* helyőrség jól tartja magát. Legközelebb fontos csemények várhatók.

London, április 13.

Roberts tábornagy mai távirata jelenti *Bloemfonteinből*: Az ellenségnek délen való előnyomulása fel lett tartóztatva. *Wepener* még mindig körül van zárva. A kis helyőrség azonban vitézül tartja magát. Egy osztály segítségére ment. A csapatok egészségi állapota kitünő. Az idő kedvező.

SPORT.

* **Husvétii football mérkőzés.** Érdekes football mérkőzések lesznek *Budapest*en a husvétii ünnepek alatt. A kontinens legerősebb football csapata, a híres *prágai Slavia* husvétvasárnapján mérkőzik a *Magyar Uszó Egyesület*tel, husvét hétfőjén pedig a *Budapesti Torva Clubbal*. A *Slavia* ezuttal először van *Budapest*en, azonban évek óta sorra győzi le a kontinens legerősebb csapatait. Tavaly az oxfordi football csapat, mely a válogatott bécsi csapatot 15:0 góllal verte meg, csak 3:0 tudta legyőzni. A *Slavia* csapata erős, hatalmas lozenyvekből áll. Kapuvédőjük

Zenisek, balszélső csatárak *Stana*, aki e nemből a legjobb az egész monarchiában. Husvétvasárnap elnevele, a *Magyar Uszó Egyesület* csapata jelenleg jó formában van s így rendkívül érdekes küzdelemre van kilátás. A *Slavia* csapat összeállítását a következők: *Zenisek* kapuvéd, *Rachota*, *Dlouhy* hátvéd, *Peressy* (kapitány), *Hrabe*, *Krysz* fedezetek; *Baumruk*, *Bloomer*, *Zamesny*, *Stekl*, *Stana* csatárak. A *Magyar Uszó Egyesület* csapat összeállítását: *Szerényi*, *Klein*, *Petyán*, *Friedmann*, *Fischer* csatárak; *Kiss*, *Medveczky*, *Halmai* fedezet; *Cservenka*, *Fodor* hátvéd; *Asmer* kapuvéd. A husvétii football-matchek a millenáris versenypályán lesznek délután 4 órakor. A *prágai Slavia* április 14-ikén, szombaton délután 1 óra 45 perckor érkezik *Budapestre*. A vendégeket a fővárosi sportgyesületek testületileg fogadják a nyugati pályaudvaron.

Nyiltér.

Mauthner Ödön

csász. és kir. udvari szállító

magkereskedése

Budapest, VI., Andrássy-ut 23.

VII., Rottenbiller-utca 33.

A 226 oldal tartalmaz árjegyzéket kívánatra a cég ingyen és bérmentve küldi meg.

Kleinoscheg-Elysée
a Sajójobb Szegő

Kaphatók Haldek nagykereskedésben, *Budapest*, *Károlykört* 9., ugyintaz vidéken a jobb magelutasító üzletekben.

(Az e rovat alatt közzétettnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Konstantinápoly. április 13. *Mahmud Dámad* basa *Genfből* táviratot küldött sógorának, akinek szemrehányást tett a miatt, hogy németeknek és oroszoknak vasuti koncessziókat ad.

Amsterdam, április 13. *Katwykben*, *Leyden* mellett, a katolikus gimnázium leégett. A kár jelentékeny, különösen a muzeumban, mely több unikumot tartalmazott. Emberéletben nem esett kár.

Lemberg, április 13. A *Gazetta Narodowa* és a *Dziennik Polsky* konstatálják, hogy a *Slovo Polsky* által terjesztett és *Galicia* politikai a szlovén tartományi kormányzatában beálló személyváltozásokra vonatkozó hírek minden tényleges alapot nélkülöznek.

A francia költségvetés.

Páris, április 13. A szenátus egyhangulag megszavazta a kamarában elfogadott költségvetést néhány jelentéktelen módosítással, mire az ülést félbeszakították. Tizenegy óra után összeült a kamara, elfogadta a szenátus módosításait s az egész költségvetést 457 szavattal 32 ellenében megszavazta. A kamarában *Millevoje* képviselő meginterpellálta a közoktatásügyi minisztert *Dausset* egyetemi tanár elmozdítása dolgaiban. *Levegues* miniszter előadta *Dausset*

tanár elmozdításának okait. Millevoye tudomásul vette a miniszter választát. A kamara és a szenátus május 22-ikéig elnapolta ülését.

A román költségvetés.

Bukarest, április 13. A képviselőház 84 szavazattal 2 ellenében elfogadta az 1900—1901. évi költségvetésre vonatkozó törvényjavaslatot, amely holnap lép életbe. A képviselőház megszavazott továbbá 5½ millió hitelt a rumin-riuvadoló-i vasutonal kiépítésére.

Helyreállított vasutonal.

Prága, április 13. A cseh északi vasut a következő jelentést teszi közre: A bensen-cseh-leipai vonal poltizi, landau és strausitzai állomásai között a töltéscsuszamlás okozta akadályt elhárították, úgy hogy a vonatok ismét akadálytalanul közlekedhetnek ezen a vonalon.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Obeth. Azt hiszem, ha az anyagi világba tartozó fajfenntartásán kívül a nagy Anonymus valami célravaló törekvést tett belénk, úgy az csak a szellemi világ „megismerése” lehet, — az a bizonyos „Erkenntnis”, melyre e perben nem tudok jobb magyar szót találni. És azt tartom: ennek a megismerésnek a módja nem a pesszimista kétely, hanem a jóakaratu örökké optimista kíváncsiság. Az a nemes, hogy úgy mondjam: eszményi kíváncsiság, amely sohasem vet meg semmit, soha gyűlölködően nem *pártoskodik* és soha ki nem tárad a *csodálkozásban!* Uram, — nagy dolog az, csodálkozni tudni és ha valamit a szemére tudok vetni ennek a közönyös, lapsornak, az bizonyára az, hogy: nem tud csodálkozni többé semmin se! A „minden mindegy” nembánomsága, az egyetemes *blague* racionalizmusa emészté ennek a nemzedéknek az életerejét. Hajdanában szenteknek tartották az eszméért rajongókat, ma futó bolondnak néznek mindenkit, aki valami olyanért lelkesedik, amit nem lehet rögtön aprópénzre felváltani... Hígyje meg, az ebben az értelemben vett „csodálkozás” tán a legszebb módja a Teremtő imádásának, az igaz adórciónak. Nem a (ha még oly tudományos) kétely vitte előre a világot, hanem a rajongás, a csodálkozás! Newton azért fedezte fel a nehézség törvényét, mert látta az almát leessni és csodálkozott... Egyenlő elméleti képesség mellett nem a pesszimista, hanem az optimista tudás fog felfedezőzsonni válni. Aki nem bámulja mindennap új lelkesedéssel a természetet: aki a priori gyűlölködően zárkózik el valami elől, az nem szereti Istent. És eszembe jut egy buddhista mondas, mely banális külső alatt sok mélységet rejt: „az életben minden, még a legcsekélyebb dolog is fontos...” A régi iskola tudásai közt vannak sajátságosan megátalkodott tagadók. Azt hiszem, nincs igazuk: egy nagy ember mondta egyszer, hogy nincs akkora embergondolat örültség e földön, amelyben ne akadhatna egy szemernyi igazság...

Nagy téma az, amelyről mellékelt közleményében ír. De igaz van; valahogy ki ne ejtsük ezt a rettenetes szót: *spiritizmus!* Félre ne érten. Nem azért, amit ez a szó jelent s ami nyugodt emberek közt nyugodt vita tárgyát képezhetné, — hanem azért, mert ez a baljóslatu ige ma már — legalább nálunk Magyarországon, — megbélyegzi azt, aki kiejti. Tény, hogy bajos a dologról nyugodtan beszélni. Csodálatos az, — a messze külföldön, amely pedig gondolkozásban nem igen áll hátrább minálunk, sokkal nagyobb türelmet tapasztaltam a hivatalos tudomány részéről, mint hazánkban, amely úgy látszik nemesek a politikában, de egyebekben is a pártzenvedélyek hazája. Párisban láttam komoly férfiakat, akik egészen nyugodtan és jóakarattal beszéltek a dologról: nem azért, hogy pozitívista szempontból „igazuk legyen”, hanem azért, mert tudományos kíváncsiságukban semmi elől se zárkóznak el. Külföldön hivatalos tudósok komolyan foglalkoznak a kérdéssel, Angliáról s Amerikáról nem is szólok, de Párisban p. o. az „Ecole Polytechnique” igazgatója, Rochas d'Aigun nagyon érdekes kísérleteket tesz, Olaszországban az öt első elmeorvos „tiz” kezével „tartotta” és figyelte a világ egyik legelső médiumát Eusapia Palladino. Ezek az emberek tudnak és lett is alkalmuk csodálkozni. Mi szegényen van abban bevallani, hogy „vannak olyan különös jelenségek, amelyeket a tudomány jelenlegi pozitívista szempontjából bajos megmagyarázni...” Ez csak azt jelenti, hogy ne tüssük az időt anathemakiáltással, hanem érdeklődjünk, kutassunk és pedig ne kerülő utakon, hanem ebben az irányban... Fogjuk meg a bikát a szarvánál fogva. Ha lássuk, mi igaz van a dologban! Ki vele! *Valaminek* kell ott

lenni, mert végre valahára előidézték megmagyarázhatatlan jelenségeket tudósok előtt, teljes tudományos ellenőrzés mellett. Ha hazugság, — annál jobb, süljön ki! De ne foglalkuk el a dologgal szemben a „megvető mosoly” álláspontját. Kérdem: hőbortos bolondok-e azok, akik így fogják fel a kérdést? Bizonyára nem bolondok sem a londoni, sem a müncheni pszichológiai társulat tagjai, kik a tudományos vizsgálat számára anyagot gyűjtenek. Pár éve még ki hitt abban, amit a hivatalos tudomány felhivatalosan ma már elismert: „a gondolat távolra ható erejében”, a telepáthiában? A londoni pszichológiai társulat valami huszezer hiteles esetet dolgozott fel ebben a tárgyban s ugyszólván statisztikailag állapította meg, hogy a telepáthikus „összetalálkozások” tényleg nem szerozhatók a véletlen kategóriájába... Nos, mindezek után ön azt kérdi tőlem, hogy mi az én egyéni nézetem? Erre csak azt felelhetem: mint egyszerű gondolkodó ember kíváncsi vagyok a természet rejtelmeire és várok. A tudomány nagy léptekkel halad előre... Elmondhatnám, hogy mint laikus évek óta érdeklődöm a dolog iránt, sokat olvastam felőle és tán már magam is tanuja voltam egy-másnak, amit véges eszemmel nem tudtam megmagyarázni. De más, hivatalosabb sem... Hanem ez nem tartozik a dologra. Egy tudós barátom egyszer azt mondta: „a halál nagyobb rejtély, mint valaha s a lélek tületét illetőleg egyforma joggal lehet *pro* és *contra* beszélni...”

Es itt érek ahoz, amit Önnek voltaképp el akartam mondani. Ha már kimondtuk, feleljük el azt a „spiritizmus” szót, amely csak arra való, hogy pártoskodó félreértésekre adjon alkalmat. Az a tan, amit ez a szó jelent, ugy is csak eszköz és nem öncél. Az igazi cél: a *spiritualismus*, az a tan, melynek magva benne van a világ két legnagyobb vallásában, a buddhizmusban s az igazi kereszténységben. Elvo: „*die Vergeistigung der Materie*” és Krisztustól és Buddhától Danteig és Assisi Perencéig ez az elv vitte fel a legmagasabb szférákba a halandó embert. Vallom és a magam szerény világosságom szerint követni igyekszem a spiritualis evolúció e tanát. És sajnálom mindazokat a büszke materialistákat, akiknek elég a föld durva anyaga. És azt tartom: ha nem volna lélek fel kellene azt találni... Ha már annyi *pro* van, amennyi *contra*: e földi álom alatt mért ne válaszszuk azt a nemesebb, fenkötebb felfogást, mely a végtelenség és a halhatatlanság khimeraát megadja nekünk? E két khimera vitte mindig legmagasabbra az embert. Édes és megnyugtató gondolat az, hogy — amint Plato mondja — a tulvilágon tovább társalkodhassunk barátainkkal... Nem tudom, igaz van-e, de bevallom: *szereletem*, ha igaz volt volna annak az ósrégi és mindig új tannak, mely azt állítja, hogy az, amit mi léleknek nevezünk, tovább él a halál után... Hogyan és minő formában? Mennyi marad meg földi egyéniségünköl? Azt hiszem, a legjobb esetben is kevés... Ugy gondolom, a halál problémája a maga egyszerűségében sokkal egyszerűbb, mint mi gondolunk, — mi, akik nem is annyira a haláltól, mint inkább a meghalástól félünk. Akármit gondolunk is, az ottani más viszonyok közt minden másképp lesz: „minek mondanók el nektek, úgy se értenétek bennünket”...

Ismétlem: a tudomány nagy léptekkel halad előre s mért lenne az kizárva, hogy legközelebb olyan igazságok lepjék meg a világot, mint egykor a Kepler tételei? A Horacio szava örökké igaz marad: „sok olyan dolog van a földön s a mennyekben, melyekről nem is álmodik bölcseségeitek...” De addig is — én istenem, a jövő olyan ködös! — egy sokkal közelebb fekvő gondolat jut eszembe. Nem lehetne valahogy áthidalni azt a gyűlölködő mélységet, mely a két párt között tárog? Nem lehetne ezt a két pártot közelebb hozni egymáshoz? A vitaközös sohasem árt, csak tisztázza a gondolatokat s esetleg tán tudna egy egységes *közvetleményt* teremteni a dologt illetőleg a közönségben. P. Gy.

Sch. M. Rozsnyó. Urikány-zsilvölgyi köszémbánya-részvénytársaság V. Nádor-utca 13. Budapest vidéki köszémbánya és iparrészvénytársaság IV., Károly-körút 14. Észak-magyarországi egyesített köszémbánya-ésiparvállalat-részvénytársaság V. József-tér 10. Esztergomvidéki köszémbánya-részvénytársaság V. József-tér 10. Golubócei köszémbánya-részvénytársaság IV. Váci-utca 19. Kassa-somodi köszémbánya-részvénytársaság V. Béla-utca 1. Kazinczi köszémbánya-részvénytársaság V. Sas-utca 4. Köszémbánya-és téglagyár-társulat V. Nádor-utca 16. Viktoriá köszémbánya-részvénytársaság VI. Teréz-körút 31.

V. J. Szokolya. A vadászati törvény 7. §-a értelmében, a fődvak (szarvas, dámvad) által a vetésekben, ültetvényekben vagy más gazdálkodási és erdőszeti ágakban okozott minden kárért a *birtokos vagy hasznosbirtó* — kinek vadászterületén az említett fődvak tenyésztetik — teljes kárpótlással tartozik. A kár a hatóságok a kár elkövetésétől számított 8 nap alatt felvehető céljából bejelentendő. A kár vagy természetben vagy pénzértékben térítendő meg. A

ragadozó állatok (például: farkas, róka, vaddisznó stb.) által tett károk meg nem térítetnek, mert ezeket a vadakat a földbirtokos bármikor elpusztíthatja (S. §.), még akkor is, ha a vadászat esetleg bérbe volna adva.

Róna. Sem az egyiknél, sem a másiknál nem kell folyamodni felvétélért, hanem személyesen jelentkezni. A felvétel mindig szeptember utolsó napjaiban történik. Be kell mutatni a születési, erkölcsi és esetleg iskolai bizonyítványokat, a szülők beleegyezését stb. A taggyűléshez szerencsét kívánunk, az egyesület mindenestore hálás lesz érte.

Töprekedés. Megnyugtatók, hogy nincs oka töprekedésre. Nemesek nyolcadik osztályu, de már hatodik osztályu bizonyítvánnyal is konkurrálhat a fiu, akármelyik egyházmegyébe. A bizonyítvány azonban legalább is jó legyen. Az érettségi vizsgát azután mint szeminarista fogja letenni s úgy kerül a teológiára.

H. Gy. Ha érettségi bizonyítványa van, kell felvételi vizsgát tennie. Az egyéves tanfolyam tanidija 150 forint. Kezdődik minden évben szeptemberben és tíz hónapig tart. A tanfolyam az összes kereskedelmi iskolai tantárgyakat felöleli.

E. Gy. Szomotor. Országos Korona-Takarékpénztár, mint szövetkezet (VI., Andrásy-ut 32.). Elnöke: Bochor Károly egyetemi tanár.

S. J. Maló. Meltőztassék a Képeslevelezőlapok szerkesztőségéhez fordulni, *Tata-Tóvárosra*.

P. J. Dombóvár. 1. Beiratkozhatik s végezhető a jogot. 2. Politzer Zsigmond (IV., Keckeméti-utca 4.) megküldi Önnek a jegyzéket ingyen, ha egy levelezőlapon hozzá fordul.

Fekete. Székely leányokat családoknak közvetít László Gyula marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarai másodtitkár. Hozzá tessék fordulni.

M. S. S. A folyamodás dr. Weimann Fülöp kir. közjegyzőhöz (VI., Andrásy-ut 9.) intendő. Igazolni kell hatósági bizonyítvánnyal a szegénységet, jó erkölcsiséget és azt, hogy a kölcsönt tisztas iparüzésre kéri.

G. E. Bényes. A kereskedelmi miniszter minden pénteken délután 4 órakor fogad. A miniszter azonban ez idő szerint Dalmáciában pihen. Helyette Csörgőné államtitkár tartja az audienciákat.

R. V. Debrecen. Kipróbálás előtt kössön a gyárral közjegyző előtt szerződést, abban az értelemben, a mint a dologt nekünk megírta. Akkor egyelőre nem kell a szabadalomról sem gondoskodni, mert biztosítva lesz minden visszaélést ellen.

C. V. Keszthely. Igen, a Sulamitban éneklük a Kol Nidre.

W. Gy. Darvas, Dombos, Dombi, Dongó, Dorogi, Dobos, Dömény, Déri, Dus, Doboz, Debreczeni, Daczó, Damó, Dömsi, Danóczy, Dercsényi, Díozegi, Dobó, Dallos stb. Válogathat belőlük tetszés szerint.

K. S. Budapest. Legyen türelmemmel, amíg elintézik a kérvényt. Okvetlen kap választ s az összes iratokat visszaküldik. Egyébként, ha kívánosi a kérvény sorsa iránt, tudakozódjék utána a minisztérium elnöki osztályában.

126 130. sz. előfizető. 1. Nem lehet portomentesen visszaküldeni, csak 10 filléres bélyeggel. A levelet méltóztassék a szerkesztőséghez küldeni C. V. címére. 2. Vészi József főszerkesztőnk a szász-sebosi kerületet (Szebenmegye) képviseli az országgyűlésben. 3. Radó, Remete, Révész, Rigó, Rónai, Rontó, Rózsa, Radányi, Ravasz stb.

P. Gy. I. A vors kedves munka, de a mi mértékünket meg nem üti meg. 2. Egy nyomdai iv tizenhat oldal, akár kicsi a könyv, akár nagy.

Borbarát. 1. Benzszamen, kentesszansz, amityié, simiszi, Alszeszt, l'anszon. 2. Olyan című transza regény legalább is harmino jelent meg. Nem tudtuk kisütni, hogy ez melyik.

A
Budapesti Napló
részére
Apró hirdetéseket
és
Előfizetéseket

elfogadnak a következő lapelárusító helyeken:

Breuer Nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarok.
Adler Leona, Lipót-körút.
Pösch József, Váci-körút 80.
Özv. Véber Vilmós, Váci-körút 15.
Feldmann Mórné, Marokkói-utca 1.
Mosch utóda, Dorottya-u. 2. Magy. királyi-szálló.
Kürthy Kálmáné, Harmadca-utca 1.
Weitzfeld Jakab, Király-utca 1.
Redlich Szidónia, Király-utca 59.
Benda Józsefné, Andrásy-ut 50. Oktogon.
Deutsch Miksané, Andrásy-ut 38.
Schneller Mórné, Dob-utca és Károly-körút sark.
Sopronyi V., donány-nagytözsde, Kerepesi-ut 1.
Özv. Haláda Anna, Múzeum-körút 10.
Szántó Mór, Keckeméti-utca és Kálvin-tér sarok.
Deutsch Julia, József-körút 50. Baross-utca sarok.

KÜLÖNFÉLÉK.

Költészeretem.

Kedveséhez a költő hűtelen,
Nem önzetlen nála a szerelem,
Minden szív, mit a sors élbe vet,
Egy léposfók, mely ölfelét vezet.

Forró könnyek, mik érte hullanak,
Éltető harmat virágainak,
És a hervadó rózsalevél
Neki az öröklétéről beszél.

S míg kedvese ajka ajkára tapad,
Tőle már e csókban messze szakad,
S csak annyit visz el szíve rejtekén,
Ami belőle álm — költemény.

Veszélet Károly.

+ **Merényletek az angol királynő ellen.** Viktória angol királynő ellen már több ízben következtek el merényletet. 1838-ban, alig hogy elfoglalta a trónt, két ember lopódzott be gyilkos szándékkal a Buckingham-Palaceba, de mielőtt még terüki kiviteléhez foghattak volna, letartóztatták őket. 1840-ben, néhány héttel leányának Frigyes német császár özvegye születése után, midőn kikocsizott a Hyde-Parkba, egy merénylő két revolverlövést intézett a királynő felé, amely egyike a kocsi mellett ülő inas testét súrolta. Harmincyolc éven keresztül megkímélte a sors Viktória királynő a merényletektől. Azonban 1878-ban január 28-án, midőn a királynő egy sétája után visszatért a Buckingham-Palaceba, egy O'Connor nevű merénylő egész közel férközve kocsiához, rácsütötte revolverét; de a királynő igazán csodálatos módon sértetlenül maradt. Az összes merénylők, akik Viktória élete ellen törtek, az örültek házába kerültek, miután a vizsgálat kiderítette, hogy nem voltak ép elméjük.

+ **Villebois-Mareuil ezredesről.** A Transvaalban elesett francia ezredesnek Párisban lakó bátyja Transvaalba akart utazni, hogy öccse tetemeit Franciaországba hozza. Tegnapi azonban megtalálta irásztala fiókjában öccsének végrendeletét, amely ezekkel a szavakkal kezdődik: „Az az óhajásom, hogy ott temessenek el, ahol meghalok. A végrendelet olvasása után az elesett ezredes bátyja természetesen lemondott transvaali utjáról. A Ligue de la Patrie Française, amelynek Villebois ezredes tagja volt és az „Action française,” amelynek alapítója volt, együttesen elhatározták, hogy jövő héten ünnepies gyászmisét mondatnak az emlékeztetőre és hogy az ezredesnek emelendő szobor javára országos gyűjtést indítsanak.

+ **Mire is jó többek közt a biblia?** Egy chicagói uri ember, akinek a neve Smyth F. A. nem a boerokat szereti, hanem az angolokat. Ezt nyíltan meg is írta és pedig annak, akit ez leginkább illet, Krüger apónak. Azt kérdezte tőle a mult év október tizedikén keltezett levelében, hogy mi az oka onnan, hogy Anglia-ellenes politikát csinál. Krüger november 7-ikén a következő távirattal válaszolt neki: Tisztelt uram! 35. zsolttár 11., 12. és 13., 20. verse. Tisztelettel Krüger elnök.

A biblia hivatkozott sorai ezek:

11. Felkelnek vala a hatalmas tanuk, és amelyeket nem tudiam, azokat kérdezték én tőlem?

12. Fizettek nekem gonoszát a jóért, hogy engemet megfoszszanak az én lelkemtől.

19. Ne örüljenek én rajtam, akik méltatlanul lettek nekem ellenségim; se szemmel ne hunyorítsanak, akik ok nélkül engemet gyűlölnék.

20. Mert nem szólnak békességet; hanem azok ellen, akik békességesek e földön, álnok beszédekkel gondolnak.

Smyth ezt táviratozta vissza: Timotheus I. 1. és 2. versek.

1. Pál Jézus Krisztusnak Apostola, a mi megtartó Istenünknek és az Ur Jézus Krisztusnak, a mi reményességünknek rendeléséből.

1. Timótheusnak, az én igaz fiának a hitben: Kegyelem, Irgalmasság és Békesség az Istentől, a mi Atyántól és Krisztus Jézustól mi Urunktól.

Krüger ismét így válaszolt: Zacharia IX. 8.

8. És táborát járok az én házam körül az ellenség ellen, az általam és megterő ellenség ellen és nem megyen több rajtok által a kőböröl: mert most látom szemekkel az én népemnek nyomorúságát.

Smith: Ezechieel XXXII. 2—6.

2. Embernek fia! Tégy sirást nagy felszóval Faraón, az Egyiptombeli Királynak és mondjad neki: Hasonlóvá lettél te az oroszánkölyökhöz a pogányok között és valál, mint cethal a tenger vizében, ki a folyókon kijöven, megháborított a vizeket lábaiddal és megzavarod azoknak folyásukat.

3. Így szól az Ur Isten: De megvetem elled az én hálomat, sok népeket egybegyűjtvén, kik kivonsznek téged az én vársamban.

4. És hagylak téged a földön, a mező színeire vetlek ki téged és minden légi madarakat read szállított és belőled megelégitek minden földnek vadait.

5. És vetem a te testedet a hegyekre, és betöltöm a völgyeket a te dögödnek rakásával.

6. És megöntözöm a te uszásoknak földét a te véreddel mind a hegyekig és az árkok megtelnek te belőled.

Krüger nem maradt adós a válaszal, mely így hangzott: Máté 34., mire Smyth Hozsaiás próféta X. részének 13. versére hivatkozott, Krüger ezután Jeremiás próféta XVIII. 20—22. versére. Smyth Jezsaiás LI. 19. versére, Krüger viszont Hió XXXIX. 1., 2. versét vonatkoztatta válaszában,

Smyth a 2. zsolttár 1. versét olvastatta el ezután Krügerrel, ez még inkább arra biztatta Smythet, hogy 6 meg a LXIX. zsolttár 1—3 versét szivlelje meg. Erre Smyth az elnök által idézett Hió próféta XV. 31. versére mutatott, de ezzel rosszul járt, mert választ a prédikátorok III. könyvének 1—8 versét kellett elolvasnia. Smyth ellenben úgy vélte, hogy a predikátorok IV. könyvének 6. verse az igazi s mikor Krüger erre Nabum I. 15. versére mutatott — Smyth a következő haragos bibliai szavakra fakadt:

Letérel az utról; sokakat vezetél félre, hogy törvényt szegjenek; nem tartottad meg Lévi szövetségét, így szól az Ur a hadakhoz. Azért tevélek én téged megvetetté és alacsony-nyá minden népek előtt. Mert nem tisztelted az én utamat, de partíftó levél a törvény ellen.

Erre már Krüger nem válaszolt és a táviratváltás — március közepe táján — felbeszakadt.

+ **Párbaező asszonyok.** A *New York Herald*

egy párbajról ad hírt, amelyben a mexikói társaság két kiváló nőtagja állott egymással szemben, s amelynek végén az egyik fél olyan súlyosan megsérült, hogy orvost kellett hívni, ami aztán arra vezetett, hogy a párba szereplőit elfogták. A párba különben szerelmi ügynek volt a következménye. Rafael Riquelme egy este előkelő bára ment. Vele ment Senorita Marta Duran, a város egyik szépsége, Senorita Juana Luna, aki iránt Riquelme nagy figyelmet tanusított, szintén jelen volt. Látta Marta Durant Rafael társaságában, forró vére fellángolt, s némi szóváltás után párba hirta vetélytársnőjét. A kihívást elfogadták, s másnap reggel a két nő ségedeivel Mexiko közelében egy szabad térségen találkoztak. Az ellenfelek levették derekukról ruházatukat, s az összecsapásra megadták a jelet. Az első csapás sérülés nélkül mult el, a második összecsapásnál Senorita Duran mellén, ellenfele az arcon kapott sebet. A harmadik összecsapásnál Senorita Duran, aki a vérvesztéstől nagyon elgyengült, a jobb karján is megsebesült, mire eljettette a jegyvert. A párba véget ért. Az ellenfelek megcsókolták egymást, s a legyőzött lovagiasan lemondott Riquelmeről. A ségedék a sérült nő hazaszállították lakására, ahová orvost hívtak. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek, a vizsgálat megállapította az elmondottakat. Senorita Durant a kórházba vitték, a többi szereplőt elfogták. — Berlin környékén is volt a minap egy párba nők között, de ennek a körülményei nem derültek ki egészen. Az egyik ellenfél állítólag egy osztrák tisztnek a leánya, s az ok a legnagyobb valószínűséggel szintén szerelem. A párbaiban, melylyet fleuretől vívtak, az egyik fél a balcsipőjén kapott szurást, amitől azonban minden támogatás nélkül mohetett el a kocsiához.

REGÉNY.

ÚJ FÖLD

Írta: KNUT HAMSUN

Hogy belásd, hogy nem üres fecsegés az egész. Sajnos, a dolog a természetben gyökerzik. De ne vedd nagyon a szivedre édesem s ne keseredj el. Te tudod, hogy azért szerettek téged s hálás vagyok irántad. Sohasem feledek el, érzem. Erzem, hogy nem. Mondj, hogy könnyen viseled el ezt a csapást és én boldog vagyok.

Elhallgatott. Szó sincs róla, Irgens készült erre a beszédre. Kigondolta már jó előre, mert nagyon is jól mondta el a legpróbb részletet is. Mikor nagysókára elhallgatott, merően ült a széknél s gondolkodott. Hogy talán elfeledett valamit.

Csendesen és elmélyedve ült a helyén.

Tehát nem csaltak rossz sejtelmői, csakugyan vége volt mindennek. Irgens pedig most itt ült, erről is beszélt, amarról is beszélt, erre is emlékezett, amarra is s mindenképpen ki akarta magyaráztatni a dolgokat. Olyan sok szót mondott s olyan sokszor kompromittálta magát beszéd közben, szomorúság volt elnézni a vergődését, amint kifogásokat keresett és védeni próbálta magát. Nem, ezt az embert nem kérdezhetette meg, hogy mitévő legyen, mert még az is kiteltelt volna tőle, hogy apróhirdetésekre figyelmeztette volna, ahol jó és olcsó szobákat ajánlanak. Vagy talán azt mondta volna, hogy a hordárok jártasabbak az ilyesmiben. Mennyire súlydott ez az ember! Valósággal kialudt, elhamvadit Hankára nézve, eltűnt a messzeségbe, szinte nem is volt már a szobában. Két gomb volt az inge elejében s a haja csilogott. Hanka úgy érezte,

mintha jobban látta, mintha most nyílt volna csak ki a szeme. Istenem, ez az ember nem átalította őt felelőségre vonni s megpirongatni csak azért, mert a tavasszal kieseresedett az ajka. És most ott ült...

Fel sem tudott kelni a helyéről, olyan fásult lett, üres volt a leike, mintha kivájták volna s még az a kis illúzió is, amely eddig éltette s amelybe olyan göresösen kapaszkodott, az is, romba dőlt egészen. Most valaki felfelé jött a lépcsőn s Hanka nem tudta, hogy nyitva van az ajtó, vagy hogy bezárta-e maga után, mikor bejött, de azért meg sem mozdult a helyéről. Különben nem is lett volna rá szükség, a léptek elhangzottak. A második emeletre ment valaki.

— Kedves Hanka — mondta Irgens — most egészen komolyan hozzá kellene látnod, hogy megird azt a regényt, amelyről már beszélünk. Semmi kétség, te megfogod azt írni s én örömmel megígérem neked, hogy átolvassom és kijavítom a kéziratodat. Komolyan mondom, kezdődj el, így legalább lesz egy kis szórakozásod. Tudod, hogy csak a jóakarattal beszél belőlem.

Igen, Hanka már gondolt rá, hogy egyszer ő is ír egy regényt. Miért is ne írna? Minden pereben hallja az ember, hogy ez az asszony is írt, amaz is s mindegyik regényt irt és szepet. Egyszer már egészen komolyan gondolt rá, hogy: csak rajta! Hála Isten, azóta egészen elfeledkezett már erről a tervéről. Hála Isten!

— Nem is felelsz, Hanka?

— De, hogyne — mondta Hanka kábultan — van valami a dologban. Jól mondd.

Hirtelen felállt s maga elé meredt. Istenem, csak most az egyszerű tudná, hogy mitévő legyen. Haza menjen? Igen, igen, ez lesz a legjobb. Ha szülői lettek volna, nem rögött hazament volna az öregekhez, de nem voltak már szülői, azaz hogy talán sohasem is voltak szülői. Igen, tehát Tidemanzhoz kell mennie, Tidemand nagykereskedőhöz, akinél eddig lakott...

Mosolygott, bágyadtan mosolygott, mikor kezet nyújtott Irgensnek. Aztán köszönt.

Irgens megkönnyebbült s melegen szorította meg Hanka kezét. Mégis csak pompás, kedves, okos asszonyka volt ez a Hanka, aki úgy fogta fel a dolgokat, ahogy a dolgok kínálkoztak. Még csak el sem állt s egy szó szemrehányás sem jött ki a száján.

Csak mosolygott s azt mondta: Isten veled. Irgens még erősebb akarta tenni, s bizalmasan kezdett beszélni. Elmondta költői terveit: igen, hogy majd elküldi a legközelebb megjelenendő könyvét, abban majd újra megtalálja őt. Es aztán, amint mondta, gondolkodjék csak arról a regényről... Meg akarta mutatni azt is, hogy ámbátor vége van is a viszonyoknak, de azért mégis bizalmasának tartja s ezért újból megkérte Hankát, hogy adandó alkalommal szólnon egy pár jó szót Gregersennel. Tiszta komédia, hogy még most sem irtak a könyvről. Perse megint Paulsberg keze van a dologban; Paulsberg irigykedik; mindig azt akarja, hogy az újságok csak ő vele és csak ő vele foglalkozzanak. Hogy úgy-e megteszi ezt a kis sziveséget? Hogy utóvégre ő is megtehetné, de nem akarja így lealacsonyítani magát. Nem akir személyesen beszélni Gregersennel, ahhoz már mégis csak büszkébb, nem...

— Igen — felelt Hanka merov mosolygással — már beszéltem is vele, határozottan emlékszem, hogy már megmontam ezt Gregersennek.

Aztán nem nézett sem jobbra, sem balra, hanem végigment a szobán s eltűnt az ajtóban! Alig volt künn egy másodpercig, mikor újra kinyitotta az ajtót s szó nélkül visszajött. A tükör elé lépett s megnézte magát benne.

— Igen, kérek — mondta Irgens — itt van a tükör, talán poros egy kissé, de...

Hanka levette a kalapját, megigazgatta a haját s a zsebkendőjével megtörülte a száját. Irgens csak állt s egyre Hankát nézte. Nagyon szép, szó sincs róla, nagyon szép dolog, mikor egy asszony ilyen vitéken viselkedik, de ez a közöm. Bőség már nem illik, nem finom. Éppen nem.

László, Irén, Béla és Aladár vezetéknévűek Lenkeire, Silbert Ferenc miskolci m. á. v. vonatmásházó valamint kisköri Erzsébet és Anna leánygyermekai vezetéknévűek Szendrőre, Kleinmann Manó m. kir. csendőri budaeéri lakos névűek Komáromra, Kohn Jakab sikahonyi illetőségű bécsi lakos vezetéknévűek Benkőre, Grünwald György Imre és Grünwald Pál budapesti illetőségű ugyanottani lakosok vezetéknévűek Gergelyre, kisköri Danzinger Vilmos budapesti illetőségű rákoskeresztúri lakos vezetéknévűek Dóvaira, Lusztig Dezső gyöngyösi illetőségű budapesti lakos vezetéknévűek Lengyelre, Grünhut Jakab vadkerti illetőségű budapesti lakos vezetéknévűek Fazekasra, kisköri Kohn Pál bajnai illetőségű veszprémi lakos vezetéknévűek Kovácsra, kisköri Kovács Gizella és Kovács Irén pápai illetőségű ugyanottani lakosok vezetéknévűek Németre, idősb Adzima Viktor kiemlériki illetőségű veszprémi magyar királyi kataszteri irattári tiszt, valamint kisköri Viktor fiugyermeké vezetéknévűek Zimaira, kisköri Klein Márton budapesti illetőségű ugyanottani jogszigorú vezetéknévűek Koltaira, kisköri Mandl Vilmos szegedi illetőségű budapesti lakos vezetéknévűek Magyarra, kisköri Langfelder Dávid Dezső tuzsólalvai illetőségű budapesti lakos vezetéknévűek Tarjánra, Kosztrub János varannó-csemernyei illetőségű brassói lakos vezetéknévűek Patakira, Spák János varannó-csemernyei illetőségű ugyanottani községi népiszkolai tanító vezetéknévűek Madarászra, Kellner József halasi illetőségű budapesti lakos vezetéknévűek Csetényre, Klein József nagyszombati illetőségű budapesti lakos vezetéknévűek Kálmánra, Politzer Lázár gyulafehérvári illetőségű budapesti lakos, valamint kisköri Akos, Rikárd és Zsófia gyermekei

vezetéknévűek Bartára, Löwy Vilmos tatabi illetőségű budapesti bádögységű vezetéknévűek Lukácsra kért átváltoztatás belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

Pályázatok. Postamester Czifferen (Pozsonym.) május 11-ig. Aljegyző a zombori kir. törvénytársaságnál 2 hét. Végrehajtó a nagyszabeni pénzügyigazgatásnál 14 nap alatt. Aljegyző a nagybutyni járásbírósnál 2 hét. Végrehajtó a fumei pénzügyigazgatásnál 14 nap alatt. Gyakornok a győri pénzügyigazgatásához 14 nap alatt.

Időjelzés.

— 4 m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —
Budapest, április 13.

Az északi depresszió a kontinens északi felét egészen elborította és mélyen benyulik egészen a földközi tenger medencéjére; a maximumok délnyugatra és délkeleten állanak.
Az idő Közép-Európában csapadékos és északon viharos, míg a maximumokban csendes és száraz.
A hőmérséklet egyre emelkedik délnyugatról.
Nálunk az idő az északi megyékben volt csak szörványosan esős — egyebkét száraz, változókonny és déli légáramlás mellett enyhé.
Küldés: Délnyugati légáramlással igen enyhé idő várható, helyi esőkkel vagy zivatarokkal.

Vizállás.

m. é. t. r.		m. é. t. r.	
Ápr. 13.	Ápr. 12.	Ápr. 13.	Ápr. 12.
Fiume	Schrding 0.65 0.95	Tisza	M.-Sajót 0.70 0.80
Duna	Passau 3.40 3.67		Tekéháza 0.60 0.70
	Lina 0.90 1.47		V.-Námény 1.75 1.85
	Bics 1.20 1.28		Tótkál 2.54 2.55
	Pozsony 4.51 4.90		Tisza-Füred 2.94 3.04
	Komárom 5.18 4.44		Szolnok 3.54 3.32
	Budapest 5.50 5.25		Csongrád 3.83 3.14
	Pápa 4.91 4.50		Szeged 2.71 2.40
	Mohács 5.43 5.03		Török-Bocsa 3.50 2.59
	Gombos 5.34 4.54		Bátai 4.65 3.88
	Ujvidék 4.19 4.01		Tétel 0.78 0.80
	Pancsova 3.94 3.04		Óbuda 0.40 0.00
	Csorna 5.34 5.04		Óbuda 0.00 0.00
Morva	Nagyváralja 3.67 3.75		Óbuda 3.20 3.28
Vág	Zselna 1.10 1.20		Hornád H.-Némét 1.20 2.30
	Temesén 0.97 1.20		Margit 0.62 0.54
	Szered 1.25 1.25		Bereettyó 0.30 0.45
Rába	Sz.-Gothárd 1.04 2.00		
	Sárvár 0.00 3.90		
	Győr 5.60 5.60		
	Pécs 0.00 3.15		
Dráva	Zákány 1.18 2.00		
	Boros 2.09 2.28		
	Bécs 3.20 3.20		
Mura	M.-Szerdah. 1.70 2.40		
Száva	Sárvíz 2.30 2.88		
	Déva 2.93 7.81		
	Mitrovics 5.60 6.60		
Samos	Déva 6.41 6.46		
	Szatmár 1.43 1.47		
Kraszna	N.-Maitény 0.24 0.42		
Latorca	Munkács 0.22 0.24		
Leberca	Hemena 0.86 0.92		
	Szatmár 1.43 1.47		
Ung	Ungvár 0.40 0.56		

**Feltétlenül a legelőnyösebben vásárlunk szolid és izléses
URI-, FIU- és GYERMEKRUHÁKAT
Neumann M.-nél, Budapest, Múzeum-körút 1. sz.**

Lelkiismeretes kiszolgálás, mint az egy szolid cégnél természetes.

**Radó Antali
Költők
Albuma**
Jelenkori magyar költők verseiből. Harmincet magyar festőművész képeivel. 28 forint helyett 18 forint.
Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában József-körút 18.

**KÖRÖGÖS
REKEDÉS- HÜRÜT ELEN
A LEGJOBB
A RETHY FÉLE
PENNYEFLUKORKA**
Egy doboz ára 30 kr.
Csak akkor valódi ha minden doboz fenéke aláírásos átlátó.
Rethy Béla gyógyszerész Bécs-Casaban.
MINDENNYEL KÉSZÜLT

A már 45 év óta dicsegetreméltólag ismert s a 71.012. sz. Bm. leirat követelményeinek teljesen megfelelő

VUKOVÁRI
arctisztító kenőcs
széplő, himlőhely, sömör, májfoltok, takadékok, forrosági persenések, orrvörösségek és minden egyéb arcvirágások ellen, valamint a
vukovári
bőrszépítő szappan
mely az arckenőccsel a használati utasítás szerint alkalmazva, meg korosabb gyéneknek is viruló s fiatal kirézetet kölcsönöz.
Egy nagy tégely ára 1 kor. 60 fill., kisebb 1 kor., szappan 1 kor. Utánzóktól óvakodjunk! Csak Krájesovics által Vukováron készített kenőcs valódi. Minden tégelyen Krájesovics, a készítő arcképe látható.
FŐRAKTÁR: Török József gyógyszerész Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Minden tiszta gyapot.

**Gyermekruhák, Iskolaöltöny 6 frt.
Matrózöltöny 6 frt.
Havelok 5 frt.**
ROTHBERGER JAKAB
csász. és kir. udvari szállító
Váci-utca 6. szám.

Olaszország Remekai.

Olaszország és az olaszok műkincseinek mintegy 2000 fényképből álló gyűjteménye. Remek diszalbum hosszukás negyedréf formában.

A teljes mű 30 füzetből áll, ára füzetenként 1 K. 20 fill.

Megjelenik havonként kétszer. **A magyar kiadás szerkesztője: Boross Vilmos.**
Igazgató: LAURENCIC GYULA.

A kiadásunkban legközelebb megjelenő, páratlanul szép és gyönyörű diszalbum, mely minden részében kizárólag a legkiválóbb intézetekben készül, művészi elrendezés és fényes kiállítás, valamint nagy, pompás és tiszta fényképfelvételei által elsőrangú alkotásként hódít majd az egész művelt világ. — A műbe fellettel képek, melyek teljes és tiszta egészét képezik Olaszország természeti szépségeinek és gazdag műkincseinek, az olasz vidék bőható ismerete s az ottani építész, festészeti és szobrászati páratlan műveinek alapos tanulmányozása alapján választottak össze és rendeztettek el.
A füzetek két hosszukás nyolcdarab oldalán a szerkesztő jeles tollából, aki alapos ismerője Olaszország tájainak, népének és műkincseinek, labilincselő szöveg szolgál dicsegetreméltó cicerone gyánánt. — E mű össze nem hasonlítható az eddig Olaszországról megjelent sejtéses vásári munkákkal és ezek elmosódott és tisztátalan nyomott elhibéivel; e diszalbummal

monumentális remekművet alkotunk

az olasz klasszikus földről, olyan nagyszabású művet, melynek értéke minden időben maradó lesz s a melynek jelentőségét az Olaszországot szeretők és ismerők legszelebbebb körében éppen úgy, mint a művészetet kedvelők, művészek és tudósok között a legmelegebben fogadják és elismerik.
A képek hibátlan tisztasága és azoknak a legapróbb részletig tökéletes élessége folytán e remekmű egyáltalán nélkülözhetetlen munka a művészetek különböző ágának tanulmányozásánál.
A füzetek 1 korona 20 fillérenyi ára e terjedelmű és nagybecsű művészi teljesítmény mellett páratlanul olcsó.

Előfizetések elfogadtnak a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában (Budapest, VIII., József-körút 18.)
Előfizetési ár:

6 füzetre 7 korona 20 fillér. | 18 füzetre 21 korona 60 fillér.
12 „ 14 „ 40 „ | 30 „ 36 „ — „

A kiadóhivatal, Budapest, V., Méréleg-utca 11. szám.

A munka elkészülte után bolti ára lényegesen magasabb lesz. — A második füzet kiadása után kéthetenként egy-egy újabb füzet jelenik meg. — Az egész mű 1900 karácsonyra készen lesz.

Színházak, szórakozó helyek.

Alapítottott 1876. **szabott árak.**

Lustig Ede

- Női ruha-kellékek
- Női divat barisnyó
- Női divat kárpitok
- Női divat keztyű
- Női divat pipere
- Menyasszonyi kellékek
- 200 kor.-tól 2000 kor.-ig
- 2000 kor.-tól 20000 kor.-ig
- Gyermek-kellégek
- Vasár- és szilfon-árak
- Csipkefüggöny
- Kerepesi-út 2.sz.

ELYEM: Nagy forgalmat olcsó és szabott árak mellett elérni.

M. KIR. OPERAHÁZ. Szombat, 1900. április hó 14-én. Zárva.
NEMZETI SZÍNHÁZ. Szombat, 1900. április hó 14-én. Zárva.
VÁR-SZÍNHÁZ. Szombat, 1900. április hó 14-én. Zárva.
VIGSZÍNHÁZ. Szombat, 1900. április hó 14-én. Zárva.
NÉPSZÍNHÁZ. Szombat, 1900. április hó 14-én. Zárva.
MAGYAR SZÍNHÁZ. Szombat, 1900. április hó 14-én. Zárva.
URÁNIA SZÍNHÁZ Kerepesi-út 21. Szombat, 1900. április hó 14-én. Zárva.

FOLIES CAPRICE

9 órákor. Ma 9 órákor.

Otello im Schlafrock.
10 órákor. 10 órákor.

Ő nem tud franciául.
11 órákor. 11 órákor.

Lorelei.
Továbbá
La jolie Juliette
Tableaux vivants.
Hétfőn. április 16-án. Először Budapesten!
3 Sisters Violet
angol ének és tánc.

„Erzsébettéri Kioszk“

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy
holnap husvét vasárnapon
a kerthelyiséget megnyitom.
Naponta katoná hangverseny felváltva a m. k. honvéd és a cs. és k. zenekarok által.
Husvét vasárnap és hétfőn a hangverseny kedvezőtlen idő esetén a zárt helyiségekben megtartatik.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
Ma szombat, április 14-én
nagy előadás.
Pontban 9 órákor:
„BOSTENOI“
vagy: Dávid király utolsó törzse
Történelmi operette Auerbach J.-tól. Zenéjét szerzette Wolfsthal Ch.
Hatásos sikere a kitűnő áprilisi műsornak.
„La et Do“
a legjobb francia utcai énekesek.
Eredeti Frank Grigori-csoport
spanyol akrobaták ikerai játéka.
Ugymint az összes műsorok.
Holnap, husvétvasárnap és hétfőn április 16-án mindkét napon délutáni előadás félhelyárakkal, kezdete fél 6 órákor.
Hétfő apr. 16-tól kezdve rövid vendéglátás.
Szenzáció! **Szenzáció!**
Először Európában!

Miss Helena Dupont.

a legjobb amerikai operette-énekesnő.
Jegyek a nappali pénztárnál és elővetelben Weiss A. nagytizeds Károly-körút 20.
A mulató villanyos világítás saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készíttetek.

Budapest egyedül szakszerű intézete.	Férfi-neműek tisztítására a legújabb gépeinkkel szakszerűen látjuk el a ruhák és hajsza tisztítását.	Mosás előtt a férfieneműek arvizsáltatnak és szükség esetén kijavítatnak.

„HATTYU“

gőzmosó- és tisztító-intézet
vegyi tisztítás és mű-festészet
BUDAPEST,
VII., Gizella-ut 26. sz.
saját gyár.
Elvállal legszébb kivitelre féhőnemű mosást és vasalást magánosok, szállodák, kávéházak, vendéglők és üzletek részére. A n. é. közönség szives pártfogását kéri:
A Hattyu gőzmosó- és tisztító-intézet igazgatósága.

Vidéki megrendelések pontosan és előzetesen elkészítettek.	Megtekintésre a gr. a. n. é. közönség rendelkezésre áll.	A mosás minden chemikai szerrel megtörténik.

TELEFON.

Rövid zongora!!!

alig használt, terjedelmes szép hanggal, elegáns külsejével, irásbeli jótállás mellett 270 forintért eladó.
Éder Antal Gyula
zongoratermében
IV., váci-utca 28. sarokház.

PETÁNOVITS Metropole-szállója.

Ma ifj. Oláh Józsi kedvelt zenekara játszik. Színház után teljesen friss vasteste. A gyönyörű tóli kerten kívül a mulatságok, lakodalmak, bankettek megtartására igen alkalmas díszes fehérterem és elegáns különosztók állanak a vendégek rendelkezésére.

- Uri Havelock 7 frtól,
 - Női Havelock 9 frtól,
 - Fiu Havelock 4 frtól,
 - Leány Havelock 5 frtól feljebb.
- A legjobb csak

a tirolinál

Justitz Leopold,
lodenruha-specialista
BECS,
IX., Währingerstrasse 48.
Telefon 7248. sz.

a tanítók egylete házának az osztr. turista, a touringclub és számos kerékpár-egylet stb. szállítója.

- LODEN városi öltöny 12.—
- LODEN menckoff 12.—
- LODEN hajtóköpeny 12.—
- LODEN turistaöltöny 12.—
- LODEN melnáröltöny 10.—
- LODEN sötétöltöny 12.—
- LODEN öltöny mr. lomulajdonosoknak 12.—
- LODEN erdőszőlőtény 10.—
- LODEN erdőkerülőnek 10.—
- LODEN vihargallér 5.—
- LODEN gamaszi 2.50
- LODEN vinárköpeny 5.—
- LODEN kerekpárosgallér 5.—
- LODEN dress sapkával minden színben 10.—
- LODEN iskolaöltöny 3.50
- LODEN iskolaöltöny 4.—
- LODEN flü-öltöny 5.—
- LODEN flü felsőkabát 5.—
- LODEN urtöltöny 12.—
- LODEN sacco és mellény 8.—
- LODEN vadászölt. 16.—
- LODEN hegyi kabát 7.50
- LODEN vadászka-bat 9.—
- LODEN köpeny 12.—
- LODEN hódakabát 5.—
- LODEN nadrág 5.—
- LODEN nadrág 6.50
- LODEN rövid 5.—
- LODEN felöltő 10.—
- LODEN zekekabát 7.—

Vasamint minden elmondható ruhákban mindenféle fajta lodenből a lehető legelőszőbb nagyban árak mellett; minden megrendezett cikk jobb minőségben is az minden árváltoztatásban készletben tartatik. — Mintaképes árajzokat íratyzen és bormerive. — Vidéki megrendelések a legjobban elintéztetnek. Nemzetköz akadémiai kísérletek vagy a teljes beszer visszavadtik.
Justitz Leopold,
lodenruha-specialista,
Bees, IX., Währingerstr. 48
Hivatalnok nadrág, szürke, tricot 5.50
Hivatalnok zubbny áll-lanzöld 7.—
Ternanadrág, drap, tricot 5.50
Double-hátokabát 7.—

Az elmúlt V. osztálysorsjáték alatt bankházunk négy 10.000 koronán felüli főnyereményt fizetett ki t. ügyfeleinek. — Ezzel a négy főnyereményrel a legtöbb főnyeremény az általunk eladott sorsjegyekre esett.

Miután bankházunk mindenkor iparkodik t. ügyfeleinek legjobb megelégedését elnyerni, igen nagyult fektettünk arra, hogy az intézkedések és megrendelések gyorsan és a legnagyobb pontossággal legyenek elintéztve.

A t. megrendelőnek egy külön számlalapot nyitunk, a hová minden utasítás föl lesz jegyezve.

A megrendelést legelőszőbb a postautalvány szelvényére irat, mivel ez csak 10 fillér költséggel okoz, míg pedig utánvét mellett csupán az utánvét 55 fillér.

A húzás máj 17. és 18-án van.
A sorsjegyek ára ezen húzásra:

Egész Fél Negyed Nyolcad
12 kor. 6 kor. 3 kor. 1 kor. 50 fill.

Mig végül megjegyezzük, hogy a 6 húzás alatt minden **masodik** sorsjegy nyer és a VI-ik osztályban **egy millió** korona nyerhető.

Maradtunk becses szolgálatára készen kifizető tisztelettel

HECHT bankház.

Gim: Budapest, Ferenciek-tere 6.

